

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Re.Sto.Re

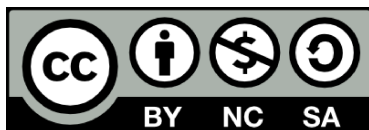
Jak zintensyfikować proces uznawania i standaryzacji zawodu Instruktora Teatru Społecznego na poziomie europejskim?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Niniejszy dokument został zrealizowany w ramach projektu RESTORE: Instruktor teatru społecznego w walce z wykluczeniem – promocja nowego profilu zawodowego, dofinansowanego przy wsparciu Unii Europejskiej Program Erasmus+ 2014-2020. Dokument został opracowany wspólnie przez partnerów projektu pod kierownictwem irlandzkiego partnera Smashing Times International Centre for the Arts and Equality. Dokument należy traktować jako zasób otwarty i nie można go wykorzystywać do celów komercyjnych. Można go bezpłatnie pobrać z oficjalnej strony projektu: www.restore-project.com

Wszystkie informacje, treści i opinie wyrażone w niniejszym dokumencie są wyłącznym wytworem autora i Narodowa Agencja Erasmus + ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za zawarte i wykorzystane w nim informacje.

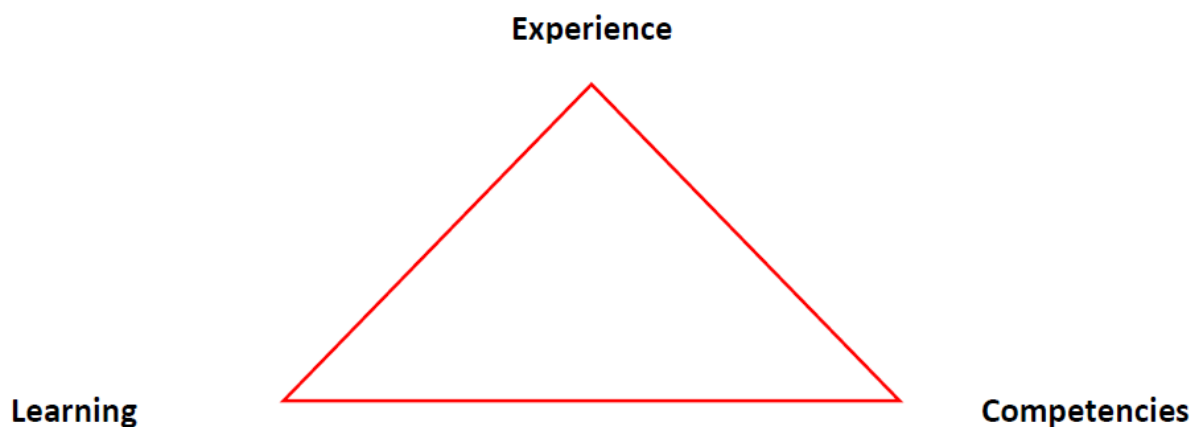
Niniejszy dokument składa się z dwóch głównych części: analizy istniejących procedur uznawania i walidacji efektów uczenia się, zarówno formalnego jak i nieformalnego, oraz analizy możliwości akredytacji kursu instruktora teatru społecznego (STO).

Analiza porównawcza została zaprezentowana dla 6 krajów europejskich: Włoch, Irlandii, Polski, Portugalii, Słowenii i Hiszpanii. Działania badawcze były prowadzone przez sześć organizacji partnerskich z powyższych krajów i sprowadzały się do badania wtórnego.

ANALIZA ISTNIEJĄCYCH PROCEDUR UZNAWANIA I WALIDACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Faza wstępna analizy porównawczej składała się z poszukiwania procedury uznawania nowych kwalifikacji zawodowych, w tym wypadku instruktora teatru społecznego (STO)

Podchodząc do analizy istniejących procedur uznawania i walidacji efektów uczenia się, stworzyliśmy wiele słów kluczowych, które należy jasno zdefiniować.

Według “Recognition and validation of competencies acquired through volunteering: good practices in Italy”, będącego wynikiem projektu Erasmus + projekt: *I’VE – I Have Experienced. Recognition and validation of volunteering through peer support and open source tools*, CSVnet (Coordinamento Nazionale de Centri di Servizio per il Volonariato) określa ‘uczenie się’ jako proces przekształcania wiedzy i zachowań, natomiast “kompetencje” można uznać za zdolność do radzenia sobie ze skomplikowaną sytuacją i w potencjalnie ustawicznej zmianie. Mówiąc dokładniej uczenie się buduje kompetencje, jednak kompetencje wymagają ustawicznego uczenia się. Doświadczenie wyznacza zarówno punkt początkowy jak i końcowy jako, że powoduje uczenie się i aktywizuje kompetencje, poszerzając wiedzę i wprowadzając nowe zachowania.

UNESCO określa proces uznawania uczenia się, które odbyło się ‘nadając oficjalny status efektów uczenia się i/lub kompetencji, które mogą prowadzić do uznania ich wartości w społeczeństwie’ (Unesco Guidelines 2012,8). Walidacja jest bardziej formalnym procesem. UNESCO definiuje ją w następujący sposób: ‘to potwierdzenie przez oficjalnie zatwierdzony organ efektów uczenia się lub standardów przy użyciu określonych metod oceny’ (UNESCO Guidelines 2012, 8). Rada Europy stworzyła podobną definicję, określając walidację jako “proces poświadczania przez upoważniony organ, że dana osoba osiągnęła efekty uczenia się zgodne z odpowiednią normą (Council of the EU, 2021, p.5). Oczywiście wydaje się konieczność istnienia określonych standardów, według których ocenia się kompetencje danej osoby. Nieodzowna jest także obecność urzędowego organu o prawnie uregulowanej pozycji. Innymi słowy, organizacje nie są w stanie same dokonać walidacji kompetencji. Niemniej, mogą odpowiadać za ich ewaluację i uznawanie.

Zgodnie z europejskimi wytycznymi walidacji pozaformalnego i nieformalnego uczenia się¹, proces walidacji składa się z czterech etapów:

1. IDENTYFIKACJA efektów uczenia się danej jednostki.
2. DOKUMENTACJA efektów uczenia się. Na przykład w formie portfolio, włączając w to CV, historię zatrudnienia i dowodów potwierdzających nabycie efektów uczenia się.
3. WERYFIKACJA efektów uczenia się danej jednostki. Efekty uczenia się są w tej fazie są zestawiane z konkretnymi wymaganiami i/lub standardami. Według wytycznych, standardy oparte na efektach uczenia uznaje się za sprzyjające walidacji. Skupienie się na tym, co osoba ucząca się wie, rozumie i potrafi zrobić, oparta na efektach uczenia się weryfikacja nie musi uwzględniać poszczególnych czynników, na przykład czasu poświęconego na uczenie się. Jako że walidacja polega na uchwyceniu różnorodnych doświadczeń, należy zaprojektować narzędzia weryfikacji mogące uchwycić i zweryfikować efekty uczenia się specyficzne dla każdej jednostki i kontekstu uczenia się.
4. CERTYFIKACJA wyników weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez daną jednostkę. Ten etap jest związany z certyfikacją zidentyfikowanych, udokumentowanych i zweryfikowanych efektów uczenia się. Może on przybrać różne formy, jednak zazwyczaj jest to przyznanie formalnych kwalifikacji potwierdzających osiągnięcie efektów uczenia się w zestawieniu z konkretnym standardem. Ten proces musi być prowadzony przez wiarygodną instytucję bądź organizację.

Standard ma kluczowe znaczenie dla walidacji i wyników uczenia się. Kwalifikacje ogólnie odnoszą się do dwóch głównych kategorii norm

1. Normy zawodowe: skupiają się na zatrudnieniu, tym, co ludzie muszą zrobić, jak to robią, oraz jak dobrze to robią w kontekście zawodowym.
2. Normy edukacji/szkolenia: są zgodne z logiką edukacji i szkolenia, skupiają się na tym, czego ludzie muszą się nauczyć, jak się tego uczą, oraz jak weryfikuje się jakość i treść uczenia się.

Pewne konieczne warunki rozwoju i wdrożenia efektywnej walidacji muszą zostać spełnione. Europejskie wytyczne podkreślają:

- Obiektywne i wyczerpujące informacje, przewodnictwo i doradztwo podczas całego procesu;
 - Koordynacja odpowiednich podmiotów na różnych poziomach i w ramach różnych zadań.
- Właściwe podmioty to:

- Doradca, którego praca zaczyna się od kontaktowania się z potencjalnymi kandydatami w celu walidacji, wspieranie kandydata w przygotowaniu się do weryfikacji, i wspiera kandydata po otrzymaniu wyniku weryfikacji. Konieczną częścią jest praca z kandydatem w celu oceny zakresu i dogłębność materiałów potwierdzających efekty uczenia się.
- Biegły, którzy poszukuje, dokonuje oceny i sprawdza materiały potwierdzające efekty uczenia się osiągnięte przez daną osobę i ocenia co spełnia określone standardy.

¹ https://www.cedefop.europa.eu/files/3073_en.pdf

- Managerowie zarządzający procesem walidacji, ludzie i fizyczna bądź wirtualne centrum, w którym spotykają się kandydaci, doradcy i biegli.
 - Zewnętrzni obserwatorzy, którzy czuwają nad jakością procedur walidacji, szkoleń praktyków i efektów kandydatów.
 - Grupa udzielających wsparcia zainteresowanych stron, które doradzają, oceniają lub zarządzają centrami. Ich obecność jest kluczowa, jako że są oni bezpośrednio zainteresowani efektywnością walidacji oraz jej jakością.
- Łączenie ustaleń walidacji z krajowymi ramami kwalifikacji;
 - Odniesienie do opartych na wynikach efektów uczenia się standardów, podobnych lub równorzędnych ze stosowanymi w formalnej edukacji i szkoleniu;
 - Stworzenie mechanizmów kontroli jakości;
 - Stworzenie kadry wykwalifikowanych specjalistów.

Narzędzia walidacji są ważne, ponieważ będą miały wpływ na ogólną jakość - ważność i wiarygodność - procesu walidacji i jej efektów. W znacznym stopniu wpływają na to, w jaki sposób uczący się doświadczają procesu i określają czy ich doświadczenia zostaną uchwycone, czy też nie. Niektóre narzędzia stosuje się do zdobycia materiałów poświadczających osiągnięcie efektów uczenia się, a inne do ich przedstawienia.

Przykłady narzędzi do zdobywania materiałów:

- Testy i egzaminy
- Dialog lub inne metody konwersacyjne, np. wywiady i dyskusje
- Metody deklaratywne, opierające się na niezależnym określeniu i rejestrowaniu kompetencji przez osobę uczącą się
- Obserwowanie kandydatów podczas wykonywania codziennych czynności
- Symulacje polegające na postawieniu osoby w, zbliżonej do prawdziwej, sytuacji w celu oceny jej kompetencji
- Materiały zdobyte w ramach pracy lub innej działalności

Przykłady narzędzi walidacji do przedstawiania materiałów

- CV i samodzielne określenie kompetencji
- Raporty stron trzecich
- Portfolio

Istniejące procedury uznawania i walidacji efektów uczenia się są oparte na określonych standardach, etapach i profesjonalnych podmiotów. Dlatego też, w celu zwiększenia uznania profilu zawodowego instruktora teatru społecznego, jego kwalifikacje powinny zostać określone w taki sposób, żeby odpowiadały europejskim wytycznym, zwłaszcza w odniesieniu do wskaźników, oczekiwanych efektów i standardów weryfikacji.

WŁOCHY

We Włoszech regiony są instytucjonalnymi organami odpowiedzialnymi za uznawanie kwalifikacji,

każdy z nich przedstawia kwalifikacje poprzez ustawicznie aktualizowany rejestr kwalifikacji. Na przykład na witrynie internetowej regionu Emilia Romagna znajdziemy zakładkę poświęconą tej kwestii

(<https://formazionelavoro.regione.emilia-romagna.it/qualifiche/approfondimenti/srq/riciesta-nuove-qualifiche>). Można z niej pobrać formularz, który należy wypełnić w celu uznania nowej kwalifikacji. Ta procedura nazywa się 'procedurą źródłową'.

Formularz procedury źródłowej najpierw skupia się na definicji nowego profilu zawodowego, jego roli oraz środowiska. Następnie przechodzi do możliwości identyfikacji, zwłaszcza w odniesieniu do podobnych profili, które zostały już utworzone. Potem należy podać kompetencje i innowacyjne aspekty nowej kwalifikacji. W następnym etapie znajdziemy pytania dotyczące tego jak dana osoba może zdobyć te kompetencje oraz procesu kształcenia. Na końcu do formularza należy wprowadzić odnośniki, bibliografię oraz prośby stron trzecich/zainteresowanych stron o zaakceptowanie propozycji uznawania danej kwalifikacji.

Ten formularz pomógł nam zrozumieć jak uznawanie kwalifikacji instruktora teatru społecznego będzie działało oraz dostrzec, że prace projektu RESTORE są ściśle wzajemnie powiązane i kluczowe dla osiągnięcia głównego celu projektu.

Nasza analiza we Włoszech skupia się na procedurach weryfikacji i certyfikacji kwalifikacji w regionie Emilia Romagna. Już na początku wydawało się oczywiste, że ta procedura była inspirowana europejskimi wytycznymi, pomimo kilku zmian w terminologii.

Procedura składa się z czterech etapów:

1. Doradztwo indywidualne
2. Weryfikacja poprzez analizę materiałów
3. Weryfikacja poprzez rozmowę oceniającą
4. Weryfikacja poprzez egzamin

Walidacja wyników weryfikacji kończy się przyznaniem dokumentów formalizacji i certyfikacji, na przykład:

- *Oświadczenie o umiejętnościach i wiedzy*, dokument formalizujący wiedzę i umiejętności dotyczącą (częściowo bądź całkowicie) danej kwalifikacji, oparty na materiałach
- *Certyfikat kompetencji*, dokument potwierdzający (po udanej rozmowie oceniającej bądź zdany egzaminie) umiejętności i wiedzę dotyczącą jednej lub więcej jednostek kwalifikacji
- *Świadectwo kompetencji zawodowych*, dokument potwierdzający (po udanej rozmowie oceniającej bądź zdany egzaminie) umiejętności i wiedzę składające się na kwalifikację

W tej procedurze biorą udział pewni specjaliści

- Odpowiedzialni za formalizację i certyfikację kwalifikacji
- Ekspert do spraw oceny procesu weryfikacji
- Ekspert w danej dziedzinie zawodowej lub kwalifikacji. Dwa poprzednie profile należą do placówki kształcenia, natomiast ten ekspert wywodzi się z rynku pracy. Jego zadaniem jest weryfikacja czy kwalifikacje zdobyte przez osobę uczącą się odpowiadają regionalnemu systemowi kwalifikacji.

Rozmowy oceniające są prowadzone przez komisję egzaminacyjną, należą do niej ekspert ds.

procesu weryfikacji i eksperta w danej branży. Natomiast komisja egzaminacyjna certyfikująca kompetencje dotyczące całej kwalifikacji zawodowej składa się z eksperta ds. procesu weryfikacji i dwóch ekspertów w danej branży.

Struktura kwalifikacji zawodowych aktorów i animatorów społecznych została poddana analizie w celu sprawdzenia jak definiuje się, uznaje i waliduje kompetencje. Ta kwalifikacja dzieli się na cztery elementy kompetencji, mianowicie:

1. Opracowanie interwencji wczesnego zapobiegania
2. Rozrywka/animacja towarzyska
3. Rozrywka/animacja edukacyjna
4. Rozrywka/animacja kulturowo-ekspresyjna

Każdy składnik kwalifikacji odnosi się do 3/5 konkretnych wskaźników, 4 umiejętności, 9/12 elementów wiedzy i oczekiwanego efektu.

IRLANDIA

W Irlandii Biała księga kształcenia dorosłych jest kamieniem milowym dla tego sektora. Po wielomiesięcznych konsultacjach w dokumencie przedstawiono rządową politykę oraz priorytety dotyczące dalszego rozwoju kształcenia osób dorosłych, podkreślono także rolę i znaczenie edukacji społecznej w rozwoju kształcenia, zatrudnienia, inkluzji społecznej i postawy obywatelskiej. Dokument określa uczenie się jako ‘trwające przez całe życie i we wszystkich jego aspektach (coś, co dzieje się w wielorakich miejscach) i przedstawia krajowe ramy akredytacji, które będą w stanie uznać inteligencję wieloraką.

Idea uczenia się przez całe życie jest radykalna, a to dlatego, że przypisuje prawdziwą wartość uczeniu się, które dzieje się poprzez codzienne czynności (wiedza przekazana przez rodziców, zdobyta w pracy, podczas życia w rodzinie). Mimo, że do idei uczenia się przez całe życie odniesiono się w Białej Księdze, kwestia ta nie została odpowiednio omówiona ani uregulowana ustawowo. Rozwinęła się natomiast pokrewna idea - uznawanie wcześniejszego wykształcenia. Nie jest wprawdzie tak radykalna jak koncept uczenia się przez całe życie, jest to polityka i procedura w Irlandii formalnej walidacji wcześniejszego kształcenia na późniejszych etapach kształcenia. Niniejsza sekcja poświęcona jest temu jak uznawanie wcześniejszego kształcenia jest rozumiane i wprowadzane w Irlandii. Przedstawiono w niej krajowe ramy prawne i instytucjonalne uznawania wcześniejszego kształcenia a także krótki zarys tego, jak jest wprowadzane w kraju przez różnych dostawców usług edukacyjnych.

Uznanie wcześniejszego kształcenia zostało prawnie uznane w 1999. Ustawa o edukacji i kształceniu z 1999 roku przyznała *obywatelom prawo do walidacji ich wcześniejszego kształcenia przez szkoły pomaturalne i wyższe*. Oznacza to, że jeśli ktoś zdobył wcześniejsze wykształcenie (formalne bądź nieformalne) można je przedstawić w systemie oświaty i zdobyć jego formalną walidację.

W 2004 ówczesne National Qualifications Authority of Ireland (NQAI)¹³ powołało grupę doradczą mającą stworzyć zestaw krajowych zasad dotyczących uznawania wcześniejszej edukacji w Irlandii. Grupa zapoznała się z krajowymi i międzynarodowymi praktykami, włącznie z wspólnymi europejskimi zasadami dotyczącymi uznawania efektów nieformalnego i pozaformalnego uczenia się, zatwierdzonymi podczas irlandzkiej prezydencji w 2004. Niektóre z kluczowych kwestii w dokumencie wydanym przez NQAI w 2005 są następujące:

- Dzięki uznawaniu wcześniejszej edukacji uznajemy wartość każdego rodzaju uczenia się, bez znaczenia jak osiągnięto jego efekty
- Uznawanie wcześniejszej edukacji jest częścią inkluzywnego podejścia do uczenia się przez podmioty świadczące usługi edukacyjne i szkoleniowe i organy wydające

W 2005, NQAI utworzyło całkowicie nowe Krajowe Ramy Kwalifikacji, które przewidują dziesięciostopniowe spektrum kwalifikacji dla wszystkich kursów akredytowanych w kraju przez FETAC (Further Education and Training Awards Council), HETAC (Higher Education and Training Awards Council) i uniwersytety.

FETAC przyznawał certyfikaty na poziomach 1 - 6:

Poziomy 1 i 2: To poziomy dla osób powracających do systemu edukacji, bądź uczących się po raz pierwszy. Kursy na tym poziomie dotyczą podstawowych umiejętności i budowania samooceny.

Poziom 3: Kursy na tym poziomie dotyczą, na przykład, podstaw obsługi komputera, umiejętności komunikacyjnych i procedur biurowych. Ten poziom jest porównywalny do poziomu egzaminu Junior Certificate (egzamin na koniec młodszego cyklu 'Junior Cycle').

Poziom 4: Kursy na tym poziomie rozwijają i udoskonalają umiejętności zdobyte na poziomie 3, są przygotowaniem do egzaminu Leaving Certificate (egzamin na koniec starszego cyklu 'Senior Cycle') lub do poziomu 5 (ekwiwalent). Ukończenie tego poziomu jest wymagane w wielu formach zatrudnienia.

Poziom 5: Jest to ekwiwalent Leaving Certificate, jest to przygotowanie do studiów wyższych, umożliwia wykonywanie szerokiej gamy zawodów. Na tym poziomie prowadzone są, między innymi, kursy opieki nad dziećmi, pracy biurowej, pracy w służbie zdrowia.

Poziom 6: Kursy na tym poziomie są prowadzone przez centra kształcenia pomaturalnego i są związane z instytutami technicznymi i uniwersytetami. Po dwóch latach kształcenia na tym poziomie, uczący się otrzymują Higher Certificate

HETAC i IUQB przyznawał certyfikaty na poziomach 6 do 10.

Poziom 6: Higher Certificate (tylko college HETAC i instytuty techniczne)

Poziom 7: Bachelor's

Poziom 8: Honors Degree/Higher -
licencjat/inżynier

Poziom 9: Magister

Poziom 10: stopień doktora

Walidacja efektów uczenia się

Ustawa o kwalifikacjach i kontroli jakości (Edukacja i szkolnictwo) z 2012 określa ustawowe podstawy działania Quality and Qualifications Ireland's (QQI) w ramach uznawania efektów wcześniejszego kształcenia. Zgodnie z rozdziałem 56 (1) i (2) tej ustawy, podmioty świadczące usługi edukacyjne muszą ustanowić i wdrożyć polityki, kryteria i procedury dotyczące zapewnienia uczącym się dostępu, transferu i postępów. Muszą one uwzględniać procedury akumulacji i transferu punktów, oraz określenia i formalnej oceny wiedzy, umiejętności lub kompetencji zdobytej uprzednio przez osobę uczącą się [Rozdział 56 (3)]. Powyższe procedury muszą zostać przedłożone QQI w celu ich zatwierdzenia [Rozdział 56 (4)]. Jeżeli osoba ucząca się spełnia standardy wyznaczone przez QQI, może ubiegać się w QQI o przyznanie certyfikatu a QQI może zażądać pomocy w weryfikacji ich osiągnięć od podmiotów świadczących usługi edukacyjne [Rozdział 50 (3)(7)]. Metody weryfikacji efektów wcześniejszego uczenia się są różne, jednak dużą popularnością cieszą się portfolio.

Kontrola jakości

QQI jest prawnie zobowiązane do rozwijania wytycznych dotyczących zapewniania jakości przez ustawę o kształceniu z 2012 Rozdział 27 (1). Polityka dotycząca wytycznych dotyczących zapewniania jakości (QQI, 2016), stwierdza, że wytyczne dotyczące kontroli jakości QQI stanowią kluczowy element działań, usług i polityk QQI, włączając w to uznawanie wcześniejszej edukacji. Wspomniane wytyczne wyznaczają podejście QQI do rozwoju i organizacji wytycznych dotyczących kontroli jakości. Dotyczy to walidacji kompetencji formalnych, nieformalnych i pozaformalnych.

Podstawowe ustawowe wytyczne dotyczące kontroli jakości (QQI, 2016) określają jedenaście podstawowych obszarów, w których podmioty świadczące usługi są zobowiązane do wdrożenia procedur kontroli jakości, oraz czego oczekuje się od procedur danych podmiotów w tych obszarach. Podstawowe obszary są następujące:

- Zarządzanie jakością
- Udokumentowana metoda kontroli jakości
- Programy edukacji i kształcenia
- Rekrutacja kadry, zarządzanie i rozwój
- Nauczanie i uczenie się
- Ocenianie uczących się
- Wsparcie dla uczących się
- Zarządzanie danymi
- Informacje publiczne i komunikacja
- Strony trzecie biorące udział w edukacji i kształceniu
- Samoocena, monitorowanie i ewaluacja

Wytyczne wymagają od podmiotu wdrożenia polityk i procedur przyjmowania osób uczących się, procesu uczenia i uznawania, uwzględniających 'należyte uznawanie kształcenia i kwalifikacji zawodowych, okresów uczenia się i wcześniejszego uczenia się, włączając w to uznawanie efektów pozaformalnego i nieformalnego uczenia się. Wytyczne stanowią także, że etos podmiotu umożliwia elastyczne drogi uczenia się.

Dobre praktyki

Adult Education; and Youth. Europejski system transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym (ECVET) w Irlandii organizuje wydarzenia, na przykład konferencje dla praktyków i decydentów, promujące wartość nieformalnego i pozaformalnego uczenia się, oraz umożliwia praktykom dzielenie się dobrymi praktykami w ramach uznawania wcześniejszego kształcenia. ECVET w Irlandii kieruje także praktyków i decydentów na międzynarodowe szkolenia, konferencje ECVET i działania dotyczące partnerskiego uczenia się w ramach uznawania efektów wcześniejszego kształcenia. Eksperti ECVET to osoby posiadające uznaną wiedzę specjalistyczną w obszarze edukacji i kształcenia zawodowego, które promują uznawanie efektów wcześniejszego uczenia się wewnątrz swojej sieci kontaktów zawodowych. ECVET w Irlandii jest współfinansowany przez Komisję Europejską i SOLAS (krajowy urząd do spraw edukacji i kształcenia zawodowego). ECVET w Irlandii podlega Léargas (krajowej agencji ds. programu Erasmus+ w obszarach edukacji szkolnej, edukacji i kształcenia zawodowego, kształcenia dorosłych oraz młodzieży.

Edukacja społeczności i osób dorosłych: Celem Supported Learner Pathways 2020-2021 jest stworzenie kadry edukatorów społecznych i opracowanie nowych wytycznych dotyczących wykorzystywania uznawania efektów wcześniejszego uczenia się w pracy z grupami marginalizowanymi i wrażliwymi, oraz z pracownikami o niskich kwalifikacjach. Program prowadzi AONTAS (krajowa organizacja ds. kształcenia dorosłych) jako krajowy koordynator europejskiej agencji kształcenia osób dorosłych (EEAL). EEAL jest finansowany ze środków programu Unii Europejskiej Erasmus+ i współfinansowany przez wydział edukacji przez SOLAS.

Stowarzyszenie organizatorów ds. alfabetyzmu dorosłych Adult Literacy Organisers' Association reprezentuje Organizatorów alfabetyzmu osób dorosłych, finansowanych przez komisję do spraw edukacji i kształcenia. Stowarzyszenie facylitatorów edukacji społecznej (CEFA) jest stowarzyszeniem reprezentującym facylitatorów edukacji społecznej, którzy pracują w komisjach ds. edukacji i kształcenia udzielając wsparcia lokalnej społeczności. Zarówno ALOA jak i CEFA organizują szkolenia i konferencje, podkreślające wartość nieformalnego i pozaformalnego uczenia się i oferujące przewodnictwo dotyczące uznawania efektów wcześniejszego kształcenia.

NALA krajowa organizacja obywatelska propagująca alfabetyzm osób dorosłych, rozwija efektywne kosztowo narzędzie zdalnego uczenia się, które pomaga ludziom w rozwijaniu umiejętności czytania, pisania i wykonywania działań matematycznych online. Użytkownicy mogą uczyć się w swoim tempie i wyznaczonym przez siebie czasie i wykorzystać usługę do udoskonalenia swoich umiejętności bądź uzyskania krajowej kwalifikacji. Prezentowane treści kończą się na poziomie 4 (narzędzie może certyfikować efekty uczenia się na poziomie 2 i 3 ale nie 4). Jest to praktyka należąca do uznawania efektów wcześniejszego kształcenia, ponieważ pierwszym krokiem jest ocena umiejętności (np przegląd już posiadanej przez użytkownika wiedzy). Następnym krokiem jest przypisanie zindywidualizowanego planu nauczania. Na koniec fazy uczenia się (choć 'uczenie się' może nie być wymagane) użytkownikom oferuje się możliwość weryfikacji ich umiejętności i ubiegania się o krajową kwalifikację. To pierwszy przypadek możliwości akredytacji przez FETAC online w Irlandii.

POLSKA

W Polsce podstawę prawną działań w sektorze publicznym w ramach uczenia się przez całe życie stanowi Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019. Dotyczy ono także pracy instruktorów, także instruktorów teatru społecznego. Dokument określa, między innymi, rodzaje instytucji uprawnionych do prowadzenia programów uczenia się przez całe życie, oraz ich zadania i wymagania prowadzonych programów nauczania. Co więcej, przedstawia sposoby potwierdzania efektów uczenia się w ramach ukończenia programu kształcenia i przykłady dokumentów wydawanych po ukończeniu edukacji. Stanowi, że każdy uczestnik, który ukończy kurs spełniając wymagania prowadzącego go podmiotu otrzyma certyfikat. Niektóre programy kończą się egzaminem. Podmioty prowadzące programy kształcenia są zobowiązane do uwzględnienia w programie nauczania jasnego opisu efektów kształcenia, które zostaną potwierdzone certyfikatem.

Poza podmiotami opisanymi powyżej, istnieje wiele publicznych (nieedukacyjnych) instytucji i organizacji prywatnych i pozarządowych, oferujących kształcenie i różnorodne kursy w dziedzinie sztuki, włączając w to teatr społeczny. Są to na przykład teatry, centra kultury, stowarzyszenia praktyków różnych dziedzin. Jednakże większość z nich skupia się na pracy z dziećmi i młodymi ludźmi, niewiele z nich oferuje usługi osobom dorosłym, zwłaszcza seniorom i osobom niepełnosprawnym. Posługują się one zróżnicowanymi formami uznawania i walidacji efektów uczenia się zdobytymi w ramach prowadzonego przez nich kształcenia.

W niektórych przypadkach, podstawowe certyfikaty stanowią jedyny dowód zdobytych przez uczestników wiedzy i umiejętności. Zazwyczaj zawierają one co najmniej liczbę godzin dydaktycznych i krótki opis głównej tematyki kursu oraz nazwiska i kwalifikacje instruktorów. Wartość takich certyfikatów wydaje się bardzo niska i nie można ich uznać za wystarczającą walidację zdobytych umiejętności i wiedzy. Niemniej, są regularnie wydawane przez wiele instytucji.

Są jednak pewne podmioty w danych dziedzinach, którzy bardzo poważnie podchodzą do uznawania i walidacji efektów uczenia się. Poniższe przykłady ukazują różne metody, które są wysoce efektywnymi praktykami w uznawaniu i walidacji namacalnych efektów kształcenia.

Kursy instruktora teatralnego prowadzone przez Teatr Ochota w Warszawie²

Te kursy doczekały się kilku edycji, co pozwala nam mniemać, że cieszą się dużą popularnością i renomą. Organizatorzy opisują je jako kompendium wiedzy na temat prowadzenia grupy teatralnej, od momentu jej utworzenia do wystawienia spektaklu na scenie. Zajęcia są uzupełnione wizytami studyjnymi w Ognisku Teatralnym Teatru Ochoty, pracą przy różnorodnych projektach edukacyjnych oraz zajęciami z konkretnych dziedzin - teatru ruchu, teatru lalek, interpretacji tekstu, reżyserii światła i umiejętności komunikacyjnych. Jest to zatem praktyczna i bezpośrednia forma sprawdzenia nabytych umiejętności i wiedzy. Kursanci i instruktorzy mogą razem zweryfikować co są już w stanie wykorzystać w pracy z grupą teatralną i dostrzec luki oraz usunąć je podczas kursu. Na koniec jednej z edycji kursu 13 kursantów przeprowadziło zajęcia teatralne z 11 grupami liczącymi niemal stu uczestników. Przedstawione spektakle zostały nagrane a finałem kursu był dwudniowy festiwal stworzonych przedstawień. Na koniec kursu uczestnicy otrzymali dyplom ukończenia kursu,

² <https://teatrochoty.pl/kurs-instruktorow-teatralnych/>

zawierający szczegółowe informacje dotyczące ukończonych zajęć i ocenę opisową swojej pracy, a także adnotacje z listą mocnych stron i elementów, które wymagają dalszej pracy. Dyplom zawiera:

- Szczegółową listę obszarów tematycznych omówionych podczas kursu i liczbę godzin dydaktycznych
- Recenzję etiudy dyplomowej
- Indywidualną rekomendację napisaną przez instruktora.

E-przewodnik dla instruktorów teatralnych stworzony przez fundację Młyn w Warszawie³

Fundacja artystyczna Młyn w Warszawie oferuje nietypową formę szkolenia dla instruktorów teatralnych, powstała ona w odpowiedzi na ograniczenia wprowadzone podczas pandemii. Program stworzono w formie opublikowanych w sieci nagrań, w których zainteresowani mogą brać udział a na koniec otrzymać certyfikat.

E-przewodnik porusza konkretne kwestie i problemy stojące przed ludźmi tworzącymi spektakle z grupami amatorskimi. Seria sześciu krótkich video-wywiadów zawiera praktyczne rady i rozwiązania poparte przykładami i doświadczeniem autora projektu - dyrektora teatru i dramaturga, który od kilku lat pracuje jednocześnie jako reżyser w teatrze zawodowym i instruktor teatru amatorskiego, a także nadzoruje i szkoli instruktorów teatralnych.

Certyfikat poświadczający ukończenie kursu otrzymuje się tylko po wypełnieniu ankiety, także online, która jest swego rodzaju wirtualnym egzaminem kończącym kurs. Ankieta składa się ze szczegółowych pytań z wiedzy, którą uczestnik powinien nabyć oglądając wspomniane wcześniej nagrania. Po wypełnieniu ankiety, autor kursu ocenia ją, jeśli wiedza uczestnika okazała się wystarczająca, otrzymuje on/ona certyfikat ukończenia kursu.

Kursy animatorów kultury prowadzone przez Konsorcjum Naukowo-Edukacyjne w Kielcach⁴

Kurs animatora kultury jest kierowany do ludzi chcących zdobyć wiedzę i umiejętności dotyczące planowania procesu promowania kultury w celu aktywizacji społecznej przy pomocy różnych metod, wzbudzenia zainteresowania i pokazania nowych sposobów spędzania czasu wolnego. Grupą docelową kursu są zwłaszcza osoby zaczynające działalność w centrach kultury, klubach seniora, klubach sąsiedzkich i bibliotekach, organizatorzy imprez masowych, nauczycieli, przedstawiciele władzy samorządowej zajmujących się kulturą. Główną metodą prowadzenia zajęć są sposoby aktywizacji i praktyczne sposoby kształcenia. Podczas zajęć praktycznych, uczestnicy weryfikują wiedzę teoretyczną. Wykłady są uzupełniane pokazami, symulacjami, ćwiczeniami, metodami eksponującymi i dramą. Żeby sprawdzić w jakim stopniu cele kształcenia zostały osiągnięte, i czy stosowane metody są skuteczne, należy przeprowadzić ewaluację. Opiera się ona głównie na obserwacji: zaangażowania uczestników w zajęcia, niezależność i umiejętność współpracy, frekwencja. Przed rozpoczęciem każdej edycji szkolenia, organizatorzy poznają uczestników i zbierają informacje dotyczące oczekiwań kursantów, poziomu ich wykształcenia, obecnego zatrudnienia, wiedzy, umiejętności i zdolności. Uczestnicy wypełniają ankietę. Wyników używa się do oceny jakości procesu nauczania i uzyskania informacji dotyczących konkretnych efektów osiągniętych przez uczestników i poczynionych przez nich postępów.

³ <http://poradnik-teatralny.pl>

⁴ <https://college-med.pl/o-szkole>

Ocena stopnia, w jakim uczestnicy kursu zdobyli umiejętności i wiedzę jest dokonywana przy użyciu konkretnych procedur. Dokonuje się jej głównie w formie ustnej (odpowiedzi, oświadczenia), efektów pracy, oceny zaangażowania i wykonanych ćwiczeń, kreatywnych działań i testu końcowego. Na podstawie wyników walidacji efektów kształcenia uczestnicy otrzymują dwa certyfikaty - jeden wydany przez Ministerstwo Edukacji a drugi przez organizatora.

Podsumowując badania istniejących procedur uznawania i walidacji efektów uczenia się w obszarze kształcenia instruktorów w Polsce, należy stwierdzić, że przeważają uproszczone praktyki, prowadzące się do wydawania prostego certyfikatu, pozbawionego głębszej analizy uzyskanych efektów i oceny procesu kształcenia i osiągnięć uczestników kursu. Można jednak zaobserwować pewne działania mające na celu zapewnienie odpowiedniego uznawania i walidacji efektów nauczania, a to daje nadzieję na zmianę.

PORTUGALIA

Na podstawie portugalskiego raportu⁵ dotyczącego europejskiego spisu dotyczącego walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego *‘W Portugalii, walidacja uczenia się pozaformalnego i nieformalnego jest dostępna w ramach krajowego systemu uznawania, walidacji i certyfikacji kompetencji - RVCC (Reconhecimento, Validação e Certificação de Competências), i poprzez akredytację uczenia się na uczelniach wyższych. Walidacja uczenia się pozaformalnego i nieformalnego w kształceniu ogólnym i zawodowym jest standaryzowana (dotyczy stosowanych narzędzi i pracy wykonywanej przez praktyków), dokonują jej centra edukacji i kształcenia zawodowego (Centros para a Qualificação e o Ensino Profissional - CQEP) w ramach ogólnokrajowej sieci centrów uznawania, walidacji i certyfikacji kompetencji (RVCC). RVCC przyznaje świadectwo szkolne bądź kompetencje zawodowe. Akredytacja uczenia się w kształceniu wyższym obejmuje walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. I choć walidacja różni się w poszczególnych instytucjach, można znaleźć ustawowe ramy, które są respektowane przez wszystkie podmioty. W rezultacie, dostępne są uporządkowane informacje o walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego i kształceniu ogólnym i zawodowym, natomiast informacji dotyczących akredytacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego w kształceniu wyższym jest niewiele. Tym samym trudniej jest opisać sytuację w instytucjach kształcenia wyższego w Portugalii w ostatniej aktualizacji europejskiego spisu.*

Praktyczne przykłady uznawania i walidacji efektów uczenia się nieformalnego i pozaformalnego

Poziom krajowy: Proces RVCC - uznawanie, walidacja i certyfikacja kompetencji⁶ centra kwalifikacji i edukacji zawodowej

Krajowy system walidacji wcześniejszego uczenia się RVCC został wprowadzony w 2001. Wtedy RVCC dokonywało walidacji jedynie równoważnych z ukończeniem dziewiątej klasy, był to proces kierowany do ludzi powyżej osiemnastego roku życia.

RVCC to proces, przez który dorośli prezentują kompetencje zdobyte i rozwijane przez całe życie w sposób formalny, pozaformalny i nieformalny, podlegają one walidacji i certyfikacji w celu uzyskania kwalifikacji.

Dla kogo?

Uznawanie, walidacja i certyfikacja kompetencji jest przeznaczona dla dorosłych (osób, które ukończyły osiemnasty rok życia), nie posiadających wystarczających kompetencji, które pozwoliłyby na integrację z rynkiem pracy ani dalszy rozwój. Ta ścieżka jest odpowiednia zwłaszcza dla dorosłych bez podstawowego lub ponadpodstawowego wykształcenia ani żadnego innego formalnego kształcenia. Dorośli do 23 roku życia muszą mieć co najmniej trzy lata doświadczenia zawodowego.

Poziom kwalifikacji

⁵ https://www.cedefop.europa.eu/files/2016_validate_pt.pdf

⁶ <https://anqep.gov.pt/np4/RVCC.html>

Proces uznawania, walidacji i certyfikacji kompetencji może się kończyć przyznaniem kwalifikacji na poziomach 1-4 określonych przez QNQ. Proces walidacji obejmuje dwie główne ścieżki. W ramach ścieżki akademickiej, kluczowe kompetencje zdobyte dzięki edukacji dorosłych podlegają walidacji jako kwalifikacje na poziomie podstawowym bądź średnim (poziomy 1,2 i 3 QNQ/ERK (europejskie ramy kwalifikacji)). Ścieżka zawodowa umożliwia uzyskanie kwalifikacji na poziomach 2 i 4 QNQ/ERK.

Metodologia

Metodologia certyfikacji uwzględniała życiowe historie, zachęcając kursantów do stworzenia portfolio z osobistej perspektywy, przecinającej treść kursu: portugalski, historia, geografia, matematyka, itd.

Proces został opracowany w pierwszej dekadzie dwudziestego pierwszego wieku, umożliwiając tysiącom dorosłych o niskim poziomie wykształcenia ukończenie kwalifikacji na poziomie średnim, rozwinąć swoją karierę zawodową i zwiększyć osobiste osiągnięcia.

Lokalne przykłady - dwa spotkania z młodzieżą NEET⁷

1. *Projekt TUM TUM TUM Centrum społeczne w Soutelo⁸*

TUM TUM TUM to inkluzyjny projekt artystyczny, który wykorzystuje muzykę jako narzędzie umacniania i motywowania do uczestnictwa, wypłynął on z potrzeby znalezienia konkretnych odpowiedzi na walkę z bezrobociem osób młodych. Projekt to narzędzie społecznego i osobistego umocnienia, zwiększający szanse zatrudnienia osób młodych, ma osiągnąć długotrwałe i widoczne cele, umożliwiając młodym ludziom utrzymanie zatrudnienia w dłuższej perspektywie.

W tym celu utworzono kurs edukacyjnej animacji i działania, we współpracy z instytutem zatrudnienia i kształcenia zawodowego, mający zapewnić wykształcenie i certyfikację dla młodych ludzi w wieku 18-30 w obszarach animacji społeczno-kulturowej i działań edukacyjnych. Jednocześnie kurs miał na celu przekazanie metodologii TUM TUM TUM młodym ludziom, zapewniając im tym samym wielofunkcyjne narzędzie pracy.

Metodologia:

Działania projektu są prowadzone na trzech osiach: WARSZTATY TUM TUM TUM, SZKOLENIE i grupę performatywną (XILOBALDES). Jednocześnie projekt rozwija psycho-społeczne monitorowanie młodych uczestników, które ma umożliwić wspólne rozważanie, myślenie, projektowanie i wdrażanie życiowych projektów.

Celem WARSZTATÓW DLA MŁODYCH NEET jest propagowanie rozwoju umiejętności osobistych i społecznych zwiększających szanse na zatrudnienie przez artystyczny rozwój każdego uczestnika. Warsztaty zostały specjalnie zaprojektowane dla młodych dorosłych w wieku 18-30, przedstawione

⁷ Neither in employment nor education and training. COM (2010b). Youth neither in employment nor education and training (NEET). Presentation of data for the 27 Member States, Brussels.

⁸ <https://projetotumtumtum.wordpress.com/>

podczas wstępnej oceny. Równoległe z regularnymi działaniami warsztatów, projekt przewiduje profesjonalizację uczestników, przez stworzenie certyfikowanego szkolenia, finansowanego przez instytut zatrudnienia i kształcenia zawodowego. Kurs SZKOLENIOWY 'Animacja i działania edukacyjne' został stworzony dla animatorów społeczno-kulturowych i podmiotów edukacyjnych, jego celem było umożliwienie młodym ludziom nabycia umiejętności animacji społeczno-kulturowej dla dzieci, ludzi młodych i w podeszłym wieku, zgodnie z metodologią TUM TUM TUM.

2. *ECOAR - Employability and Skills through Art (2014-2016)* *Art and Citizenship Lab (2019-2021)*

Powyższe projekty zostały stworzone przez PELE, opierają się na innowacyjnej metodzie walidacji i certyfikacji umiejętności osobistych i społecznych przez uczestnictwo w projektach artystycznych.

Dla kogo?

Ta metoda jest kierowana do ludzi w wieku 18-30 lat, w więzieniach, bez ukończonych szkół, oraz do osób, które czują większy opór i doświadczają trudności w integracji z istniejącymi działaniami szkoleniowymi. Uczestnictwo w warsztatach artystycznych ma reprezentować wykonanie pierwszego kroku w procesie dotarcia do tych młodych ludzi, którzy inaczej byliby bardziej odlegli od tego rodzaju działań, motywowanie ich do eksperymentowania w ramach wolności twórczej, poszukiwania możliwości zmiany i przedefiniowania swojej przyszłości.

Metodologia:

Od roku 2011, kiedy wdrożono projekt PEETA, PELE rozwija tę metodologię we współpracy z wydziałem psychologii i nauk społecznych uniwersytetu Porto.

Podczas tego procesu PELE zdecydowało rozdzielić twórczość artystyczną od procesu walidacji i certyfikacji umiejętności, żeby wzajemnie się nie hamowały. Z tego powodu zawsze istniały dwa zespoły: artystyczny i pedagogiczny.

Zespół pedagogiczny składał się z osoby z wydziału psychologii i nauk społecznych uniwersytetu Porto i różnych instruktorów. Zespół podczas obserwacji uczestniczącej, zbierał informacje dotyczące pięciu głównych efektów kształcenia: Rozwój osobisty i pewność siebie; komunikacja; relacje międzyludzkie i praca w grupie; zarządzanie zadaniami i refleksja. Warsztaty twórczości artystycznej w różnych dziedzinach tworzyły przestrzeń, w której stopniowo odkrywano i umacniano te wymiary. Jednocześnie, podczas indywidualnych i grupowych konsultacji, zespół pedagogiczny pobudzał do refleksji nad przeniesieniem tych kompetencji na inne dziedziny życia.

Biorąc pod uwagę profil grupy (ludzie, którzy nie ukończyli szkoły), proces uznawania umiejętności osobistych i społecznych przez warsztaty artystyczne spowodował radykalną zmianę. Zostało to ujęte w raporcie ewaluacyjnym, jako że większość z tych młodych ludzi po raz pierwszy otrzymało pozytywną i konstruktywną informację zwrotną dotyczącą ich zachowania w kontekście edukacyjnym (mimo, że nie była to edukacja formalna).

W ten sposób, dzięki samodzielnej i zewnętrznej ocenie opartej na różnych celach edukacyjnych i kryteriach walidacji, realizuje się proces certyfikacji, a walidacja zostaje dokonana przez usługi

kształcenia ustawicznego wydziału psychologii i nauk społecznych uniwersytetu w Porto

SŁOWENIA

Każdy potencjalny zawód może zostać uznany w Słowenii na dwa sposoby:

- Formalnie: krajowe kwalifikacje zawodowe, potencjalne programy studiów (dodanie tematu to istniejącego programu studiów), procedury weryfikacji i uzyskania certyfikacji
- Nieformalnie: narzędzia przechowywania informacji dotyczących nieformalnie zdobytej wiedzy

Warunkiem wstępnym uznania kompetencji jest dowód kompetencji zawodowej - najbardziej odpowiednie jest zrobienie tego w ramach systemu umożliwiającego międzynarodowe porównanie (ESCO, 8 kluczowych kompetencji uczenia się przez całe życie, itd.)

Formalnie

Poza formalnymi programami studiów, istnieją dwie procedury uwzględniające profil instruktora teatru społecznego: Programy krajowych kwalifikacji zawodowych i Weryfikacji programów opieki społecznej.

System Krajowych Kwalifikacji Zawodowych⁹: ścieżka umożliwiająca formalizację zawodu.

Krajowe Kwalifikacje Zawodowe umożliwiają względnie szybką i prostą formalizację kwalifikacji zawodowej, uwzględniając doświadczenie zawodowe i nieformalną edukację. Jeżeli osoba nie spełnia wymagań odnoszących się do wiedzy i umiejętności opisanych w programie, może odbyć krótszy program szkoleniowy, uzupełniając luki w wiedzy i niedostatki w umiejętnościach. Ich efektem jest formalizacja kwalifikacji, pomimo braku doświadczenia.

Program Weryfikacji opieki społecznej

Izba społeczna Słowenii, w oparciu o trzeci paragraf artykułu osiemnastego i ósmej poprawki paragrafu czwartego artykułu 77 Prawa o pomocy społecznej, prowadzi procedurę weryfikacji zawodowej programów opieki społecznej od trzech lat, jako że programy rozwoju zostały zatwierdzone zgodnie z procedurą zaakceptowaną przez izbę społeczną za zgodą ministra odpowiedzialnego za pomoc społeczną. Weryfikacja zawodowa to procedura oceny zawodowej, która zgodnie z przepisami i metodologią ustanawia i potwierdza biegłość programu według wymogów dotyczących programów społecznych, określonych w sieci programów pomocy społecznej. Procedura weryfikacji zawodowej kończy się sporządzeniem raportu weryfikacji. W przypadku pozytywnej weryfikacji, ukazującej zadowalającą biegłość, wnioskodawca jest zobowiązany do uzyskania tymczasowego potwierdzenia w ciągu 30 dni do momentu wydania certyfikatu.

Nieformalnie

Na stronie internetowej "belezimo.si" znajduje się lista narzędzi do uznawania i prowadzenia ewidencji. Te narzędzia służą głównie do prowadzenia ewidencji kompetencji, natomiast uznawanie

⁹ <https://npk.si/za-podjetja/pot-priprave-npk/>

należy do władzy właściwej dla miejsca, w którym dana osoba chce je uzyskać (dotyczy to na przykład uzyskania punktów na uniwersytecie). W takim wypadku zawód nie jest w pełni uznany, jednak poszczególne kompetencje podlegają transferowi do innych dziedzin.

- Nefiks to wiodący system ewidencji zdobytej nieformalnie wiedzy w Słowenii, umożliwia on młodym ludziom uporządkowanie i przechowywanie wszystkich zdobytych nieformalnie i uznanych przez instytucje (pracodawców, mentorów) kompetencji w jednym miejscu. W ramach projektu “Nefiks-occupational solutions”, system został zaktualizowany do platformy integracyjnej dla młodych pracodawców. Oznacza to, że młodzi ludzie udzielają pracodawcom wglądu w swoje kompetencje, a pracodawcy mogą wybierać spośród osób i nawiązywać kontakty.
- Narzędzie IM-PROVE przekształca doświadczenie na kompetencje. Pomaga udokumentować doświadczenie w wolontariacie, w określeniu jakie kompetencje użytkownik zdobył, w zaplanowaniu osobistego rozwoju i przeniesieniu wszystkich kompetencji do CV, Youthpass i Europass.
- Narzędzie internetowe do uznawania wiedzy i efektów uczenia się, które uwzględnia dynamiczny proces uczenia się. Młodzi ludzie poznają internet i aplikacje mobile, które podsuwają im zadania umożliwiające udowodnienie, że przyswoili tematy nauczania, a wspomniana platforma umożliwia im potwierdzenie weryfikacji swojej wiedzy w uporządkowany sposób.
- ORB zapisuje działania, rozwój osobisty, osiągnięcia i wyniki MEPI na trzech poziomach trudności (brązowy, srebrny, złoty) i w czterech obszarach programowych, zachęcając młodych ludzi do działania, wszechstronnego rozwoju, także osobistego.
- Zapis efektów pracy osoby uczącej się jest zgodna ze słoweńskim prawem dotyczącym polityki pracy, w formie (między innymi) systemu elektronicznego portfolio zawierającego wiedzę, doświadczenie i kompetencje uzyskane w sporadycznych i tymczasowych pracach osoby uczącej się. Wszystkie rodzaje pracy zostały sklasyfikowane w Krajowych Standardach Kwalifikacji Zawodowych (SKP-08), w SKP-08 wyszczególnione są grupy zawodowe, z którymi związane są (zapoczątkowane przez badania prowadzone w 2015 r.) transferowalne kompetencje i specyficzne dla zawodu narzędzia kompetencji ESCO. Na stronie internetowej “e-di.si” osoby wykonujące prace dla studentów mogą uzyskać dostęp do danych, edytować i eksportować je. Dla poszczególnych rodzajów pracy zaplanowanych jest 20 - 100 kompetencji. Osoby mają możliwość zaprezentowania do pięciu najważniejszych zdobytych przez siebie kompetencji. Projekt SoftSkills4EU jest poświęcony łatwiejszemu uznawaniu i weryfikacji umiejętności niewymiernych i zachęceniu do rozwoju kompetencji przy użyciu specjalnych elektronicznych odznak w systemie Open Badge służącym do uznawania kompetencji. Osoba ma prawo do bezpośredniego zarejestrowania się na platformie academy-softskills4.eu (instrukcje), korzystania z materiałów, czytania przykładów dobrych praktyk i zdawania testów. Na podstawie efektów swojej pracy otrzymuje odpowiednią odznakę, której może użyć w Europass (opis). Może aktualizować i rozwijać wiedzę w dowolnym czasie.

Dzięki temu byliśmy już zaznajomieni z portfolio uczelni edukacji dla dorosłych

E-portfolio Andragogicznego centrum Słowenii¹⁰

Elektroniczne portfolio to aplikacja, w której dana osoba może stworzyć osobistą prezentację efektów nieformalnego kształcenia, ścieżki edukacyjnej i zawodowej. W e-formularzu można stworzyć

¹⁰ <https://eportfolijo.acs.si/>

podanie o pracę lub jej ofertę oraz szukać pracy w nieco inny sposób, wykorzystując bardziej nowoczesne, i być może, bardziej atrakcyjne sposoby.

=> Polecamy e-Nefiks, jako że umożliwia zachowanie kompetencji zatwierdzonej przez mentora/organizację. Spełnia też wymagania uznawania fakultetów NFI i OIV.

HISZPANIA

Galeuropa, dzisiejsza *Programa de Mobilidade Transnacional Xuvenil* (Program transnarodowej mobilności osób młodych), zaczęła się w 2012, a jej celem było zwiększenie mobilności młodych osób przez zachęcenie do zdobywania wiedzy o różnorodności i bogactwie kulturowym, co powinno się przełożyć na ich kształcenie i integrację z rynkiem pracy (patrz <http://xuventude.xunta.es/programaseu/galeuropa>), jak postanowiono w Artykule 15 Prawa 6/2012 z 19 grudnia 2012, o ludziach młodych z Galicji (DOG, 20.07.2012)

*Iniciativa Xove*¹¹ rozpoczęła działalność w 2010 r. jako program rozwijania kompetencji kierowniczych i przekrojowych w celu zwiększenia zatrudnialności młodych ludzi. Pomaga on rozwijać talenty młodych mężczyzn i kobiet przez finansowanie stworzonych i zarządzanych przez nich projektów.

*Voluntariado Xuvenil*¹² to program rozwijany od 2011 r., inspirowany Wolontariatem Europejskim programu Młodzież w Działaniu, w odpowiedzi na potrzebę wykształcenia w młodym pokoleniu postawy obywatelskiej i zaangażowania społecznego, brania udziału w Życiu społeczności, której są częścią.

Uczestnictwo w programach *Galeuropa* i *Iniciativa Xove*, uprawnia do otrzymania Certyfikatu kształcenia nieformalnego dla osób młodych, zgodnie z zarządzeniem z 26 lutego 2015 (DOG, 25.03.2015). Taki certyfikat jest narzędziem służącym do potwierdzenia uczestnictwa w programach edukacji nieformalnej. Jego główną funkcją jest jednak walidacja zdobytych dzięki tym działaniom umiejętności, co sprzyja samorozwojowi młodych ludzi, doskonaleniu ich umiejętności życiowych i promuje aktywny udział w Życiu społecznym. Udział w *Programa de Mobilidade Transnacional Xuvenil* uprawnia do uzyskania Certyfikatu Udziału w Wolontariacie, zgodnie z zarządzeniem z 14 marca 2014 r. dotyczącego *Registro de Acción Voluntaria de Galicia* (DOG, 20.03.2014)¹³

W Hiszpanii Dekret Królewski 1224/2009 z 17 lipca o uznawaniu kwalifikacji zawodowych zdobytych w ramach doświadczenia zawodowego i innych kanałów edukacji nieformalnej, w artykule 12 przewiduje możliwość uznania doświadczenia zawodowego zdobytego podczas wolontariatu, w formie certyfikacji dokonanej przez organizację, na rzecz której świadczone były usługi. Wspomniany wcześniej Dekret dotyczy oficjalnej akredytacji elementów kompetencji zdobytych w ramach doświadczenia zawodowego i innych formach edukacji nieformalnej w oparciu o elementy

¹¹ <http://xuventude.xunta.es/iniciativa-xove>

¹² <http://www.voluntariadogalego.org/web/>

¹³ Nuevos itinerarios de Educación no Formal para jóvenes. "Educación no formal y empleabilidad de la juventud. Un análisis centrado en la evaluación de programas". Revista de estudios de juventud, nº 124, p. 23. (2021). http://www.injuve.es/sites/default/files/adjuntos/2021/03/injuve_124_web_pdfa.pdf

kompetencji wymienione w Krajowym Katalogu Kwalifikacji Zawodowych Hiszpanii.¹⁴ Projekt *Reconoce* jest wspierany, między innymi przez następujące organizacje: Youth Institute (INJUVE), Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Polityki Społecznej i Równości, czy związki młodzieży. Celem projektu jest stworzenie nowego systemu uznawania efektów kształcenia nieformalnego, zbudowanie krajowej sieci organizacji promujących uznawanie kompetencji zdobytych poprzez udział w wolontariacie, oraz rozwinięcie systemu akredytacji kompetencji zdobytych w ramach dobrowolnie podejmowanych działań. Projekt jest wyrazem zmiany typowego podejścia w Hiszpanii, opiera się na inicjatywach podjętych przez poszczególne organizacje, w celu uznawania umiejętności zdobytych przez młodych ludzi w kontekście wolontariatu i może prowadzić do większej uznawalności w przyszłości.

Mimo to, w Hiszpanii liczba inicjatyw umożliwiających uznawanie umiejętności zdobyte w ramach systemu dobrowolnego kształcenia, nadal jest niewielka. I choć w ciągu ostatniej dekady nastąpił pewien rozwój w tworzeniu inicjatyw umożliwiających uznawanie umiejętności zdobytych w ramach edukacji nieformalnej bądź wolontariatu, takie możliwości są nadal ograniczone.¹⁵ W 2014 tylko 18% wolontariuszy w Hiszpanii uzyskało certyfikat potwierdzający wykonaną przez siebie pracę, gdy średnia europejska wynosiła 27%.¹⁶ Rada Młodzieży Hiszpanii twierdzi, że praca wolontaryjna jest cenioną formą doświadczenia zawodowego i przekłada się na płatne zatrudnienie. Skupiają się także na walidacji umiejętności zdobytych w trakcie wolontariatu.

Od 2018 niektóre uniwersytety, między innymi Politechnika w Walencji, z programem ‘Transversal Competences: UPV’ (Kompetencje Przekrojowe) czy Universitas Jaume I przez program ‘UJI Accreditation in Employability and Entrepreneurship (Zatrudnienie i Przedsiębiorczość): Espaitec, skłaniają się ku akredytacji kompetencji przekrojowych, zdobytych i rozwijanych w środowisku akademickim. Kompetencje te są oceniane według zasad i za pomocą testów stworzonych przez dany uniwersytet.¹⁷

Możemy stwierdzić, że w edukacji nieformalnej w Hiszpanii, najbardziej rozwinęła się dziedzina edukacji ekologicznej, w jej kwestii osiągnięto międzynarodowy konsensus, posiada ona także podstawowe ramy teoretyczne.¹⁸

¹⁴ Nuevos itinerarios de Educación no Formal para jóvenes. “Voluntariado, educación no formal y juventud: conceptos clave, participación y reconocimiento en la Unión Europea”. Revista de estudios de juventud, nº 124, p. 66 – 67 (2021).

http://www.injuve.es/sites/default/files/adjuntos/2021/03/injuve_124_web_pdfa.pdf

¹⁵ Nuevos itinerarios de Educación no Formal para jóvenes. “Voluntariado, educación no formal y juventud: conceptos clave, participación y reconocimiento en la Unión Europea”. Revista de estudios de juventud, nº 124, p. 68 –69 (2021).

http://www.injuve.es/sites/default/files/adjuntos/2021/03/injuve_124_web_pdfa.pdf

¹⁶ El CJE reivindica más reconocimiento del trabajo de las personas voluntarias

<http://www.cje.org/gl/sala-de-prensa/notas-de-prensa/el-cje-reivindica-reivindica-mas-reconocimiento-del-tra-bajo-voluntario/>

¹⁷ Nuevos itinerarios de Educación no Formal para jóvenes. “El *engagement* o compromiso estudiantil y la acreditación de las competencias transversales adquiridas en los entornos académicos”. Revista de estudios de juventud, nº 124, p. 138 (2021).

http://www.injuve.es/sites/default/files/adjuntos/2021/03/injuve_124_web_pdfa.pdf

¹⁸ María del Mar Herrera Menchén. 2006. La educación no formal en España. Revista de Estudios de la Juventud p.24.

Od czasu utworzenia strategii lizbońskiej, ustanowiono szczegółowy plan rozwoju europejskich zasad walidacji efektów kształcenia nieformalnego i pozaformalnego, jego celem jest stworzenie porównania i udoskonalenie jakości metod i systemów walidacji a tam, gdzie nie istnieją, wspieranie ich wdrożenia. Jedną z zaproponowanych metod monitorowania i ewaluacji osiągnięć jest portfolio. Jest ono jedną z niewielu strategii pozwalających ocenić proces formacyjny osób uczących się na podstawie ich działań i wyników, zachęcając do aktywnego uczestnictwa w organizowaniu i analizowaniu informacji oraz nawiązywaniu interakcji między ocenianym a oceniającym, a także sprzyjając refleksji i dialogowi. europejskich.¹⁹

Możliwość uznawania procesów kształcenia w edukacji nieformalnej dotyczących zdobywania umiejętności zawodowych w kontekście zatrudnienia, które ułatwiłyby dostęp do rynku pracy, jest kolejnym, niebagatelnym wyzwaniem. W Hiszpanii, ustawa organiczna 5/2002 o kwalifikacjach i szkoleniu zawodowym otwiera, przynajmniej teoretycznie, możliwość walidacji dowolnego szkolenia odbytego w różnych podsystemach edukacyjnych. W Hiszpanii dąży się do udoskonalenia metod uznawania efektów edukacji nieformalnej, jednak do realizacji tego celu konieczne jest ukazanie wyników takiej edukacji. Oznacza to, że podmioty prowadzące działania edukacyjne musiałyby wydawać certyfikaty zawierające to, czego uczestnicy się nauczyli, a nie tylko datę i miejsce.

¹⁹ Ídem

ANALIZA MOŻLIWOŚCI UZNAWANIA KURSU INSTRUKTORA TEATRU SPOŁECZNEGO

Publikacja CEDEFOP Akredytacja i kontrola jakości²⁰ definiuje akredytację nie tylko jako proces składający się z kilku etapów. Jest to także wynik zewnętrznej oceny usługodawców kształcenia i szkoleń zawodowych, używanej w krajach członkowskich do zagwarantowania, że cała organizacja bądź program szkoleniowy spełnia określone kryteria i standardy. Certyfikaty jakości nie są wydawane bezterminowo, należy je odnawiać średnio co pięć lat.

W niektórych krajach członkowskich akredytacja jest stosowana nie tylko w edukacji wyższej ale też w kształceniu zawodowym jako substytut wcześniejszych kontroli. Uzyskanie akredytacji jest złożoną procedurą i, w niektórych przypadkach, ta złożoność określa różnicę między akredytacją a obowiązkowymi procesami kontroli prowadzonej przez władze. Dla usługodawcy, akredytacja to nie tylko koszty, lecz także pewne korzyści. W Irlandii akredytacja jest wymagana do potwierdzania kwalifikacji w ramach krajowych ram kwalifikacji. We Włoszech, usługodawcy w obszarze edukacji i kształcenia zawodowego, muszą posiadać akredytację żeby brać udział w procesach przetargowych dotyczących programów finansowanych ze środków publicznych.

IRLANDIA

W Irlandii Ustawa o kwalifikacjach (ogólnych i zawodowych) z 2012 (zwana dalej Ustawą) wyznaczyła warunki, jakie usługodawca musi spełnić zanim będzie mógł ubiegać się o walidację programu kształcenia ogólnego i zawodowego przez QQI. Najpierw usługodawca musi uzyskać zatwierdzenie procedur kontroli jakości przez QQI zanim będzie mógł prowadzić programy prowadzące do uzyskania potwierdzenia efektów kształcenia przez QQI.

Tym samym, wczesny dostęp do Walidacji Programu przez QQI jest dwuetapowym procesem. Pierwszy polega na spełnieniu warunków zatwierdzenia przez QA, a drugi na ubieganiu się o walidację konkretnego programu lub programów, która umożliwia uzyskanie potwierdzenia efektów uczenia się przez QQI.

Wnioskodawcy muszą mieć świadomość tego, że QQI jedynie wyznacza standardy. Nie tworzy programów ani nie udziela wsparcia w ocenie uczących się. Usługodawcy ubiegający się o walidację są odpowiedzialni za stworzenie, utrzymanie, zapewnienie i wewnętrzną kontrolę jakości swoich programów i procedur oceny osób uczących się w ramach danych kursów.

QQI zapewnia jakość walidowanych przez siebie programów. Dlatego też, musi się upewnić, że usługodawcy mają stosowne możliwości zanim będą ubiegać się o walidację. Możliwości usługodawcy będą oceniane pod względem, między innymi, rodzaju prowadzonych kursów (np. liczby prowadzonych programów; rodzajów wydawanych certyfikatów, poziomu krajowych ram kwalifikacji, którym będą odpowiadały dane kursy); profilu i liczby kursantów; oraz posiadanych zasobów (finansowych, fizycznych i ludzkich).

²⁰ Accreditation and quality assurance in vocational education and training:
https://www.cedefop.europa.eu/files/4089_en.pdf.

Usługodawcy mogą także zapewniać edukację i szkolenie zawodowe akredytowaną przez inne instytucje. Żeby usługodawca mógł się ubiegać o walidację swojego programu przez QQI, edukacja i szkolenie zawodowe musi być jego zasadniczą działalnością. Nie oznacza to jednak, że musi to być jedyna działalność. Pewne duże organizacje mają pokaźne oddziały, które mogą same stać się usługodawcami.

Programy edukacji i kształcenia zawodowego odbywają się w różnorodnych kontekstach i mają różne cele. Nie wszystkie mogą, lub powinny być walidowane przez QQI i nie wszystkie wymagają uznania w ramach krajowych ram kwalifikacji.

Proces:

1. Działania poprzedzające złożenie wniosku

Aktywne uczestnictwo w tym etapie jest obowiązkową częścią procesu. Zapewnia ono, że usługodawcy zainteresowani złożeniem wniosku o walidację programu (programów) będą mieli możliwość uzyskania wyczerpujących informacji zanim złożą formalny wniosek. Jeżeli usługodawca nie prowadził wcześniej formalnie akredytowanych programów, zaleca się aby zapoznał się z wszystkimi implikacjami walidacji przez QQI. Jest to ważna decyzja biznesowa i nie powinno jej się pochopnie podejmować. Analiza poprzedzająca taką decyzję powinna obejmować co najmniej badanie rynku pod kątem proponowanych programów i rozmowy z usługodawcami działającymi na podobną skalę, którzy uzyskali już walidację QQI. Zatwierdzenie przez QA jest pierwszym etapem stałego, regularnego nadzoru, na który składają się coroczne kontrole i cykliczne oceny. Należy zdać sobie sprawę, że budowanie systemu od podstaw jest trudne i wymaga wielu zasobów - ludzkich i finansowych.

2. Usługodawca zgłasza zainteresowanie przez QHelp

- Nazwa podmiotu/organizacji/uczelni
- Informacje kontaktowe (nr telefonu i adres email) i wyznaczenie osoby do kontaktu, która będzie współpracować z QQI
- Adres strony internetowej
- Uprawnienia QQI, jakie mają być przyznawane - poziom krajowych ram kwalifikacji oraz kategorię kwalifikacji

Zgłoszenie zainteresowania jest automatycznie potwierdzane przez zwrotną wiadomość email oraz przyznanie Numeru Referencyjnego

Po zgłoszeniu Wyrażenia Zainteresowania, usługodawca zostanie zaproszony na następne spotkanie informacyjne QQI. W trakcie takiego spotkania zostaną udzielone informacje dotyczące wymagań koniecznych dla przeprowadzenia procesu oraz obowiązki ciążące na usługodawcy podczas współpracy z QQI. Za udział w tych spotkaniach nie pobiera się opłat.

Jeżeli usługodawca nie stawi się na spotkaniu informacyjnym, jego wniosek o walidację QQI zostanie odrzucony.

3. Proces

Składanie wniosku do QQI składa się z dwóch etapów:

Etap 1 Ocena możliwości i zatwierdzenie procedur kontroli jakości

Etap 2 Walidacja programu

Wnioskodawcy muszą pomyślnie ukończyć Etap 1 zanim będą mogli przejść na Etap 2. Wnioskodawca, po wzięciu udziału w spotkaniu wykona następujące czynności:

- Upřednio poinformuje QQI o zamiarze złożenia wniosku
- Wyśle kopie elektroniczne (do wyznaczonego przez QQI folderu w chmurze) następujących dokumentów
 - o Formularz i dowody potwierdzające
 - o Szkic procedur kontroli jakości i stosowną dokumentację
- Uisći stosowną opłatę: Harmonogram wpłat jest opublikowany na stronie internetowej. Opłata nie podlega zwrotowi.

Zwraca się uwagę, że wniosek zostanie uznany za kompletny tylko w przypadku złożenia wszystkich wymaganych elementów. Wnioski niekompletne lub niepoprawnie wypełnione zostaną odrzucone i zwrócone do wnioskodawcy.

4. Etap 1 - Rola QQI

Rola QQI jest następująca:

- Analiza przedłożonej dokumentacji i rozpatrzenie każdej z nich pod kątem wymaganej dokumentacji. Wnioskodawcy zostaną poinformowani jeśli ich wniosek zostanie uznany za niekompletny bądź niepoprawnie wypełniony. Wnioskodawca może ponownie złożyć wniosek w wyznaczonym terminie. Jeśli wniosek nie zostanie ponownie złożony w wyznaczonym terminie, lub nie będzie zgodny z uwagami QQI, zostaje zamknięty. Jeśli wniosek zostanie zamknięty na tym etapie, QQI zatrzymuje do 50% opłaty.
- Rozpatrywanie wniosków tylko w przypadku uiszczenia przez wnioskodawcę stosownej opłaty.
- Wydanie potwierdzenia złożenia wniosku do dziesięciu dni roboczych i przedstawienie terminu zakończenia procesu. Przewiduje się, że Etap 1 zostanie zakończony do 25 tygodni.
- Powołanie Zespołu ds. Oceny jakości i możliwości, który rozpatrzy wniosek. Zespół będzie się składał ze specjalistów zarządzania, kontroli jakości i weryfikacji efektów uczenia się w edukacji i kształceniu zawodowym, oraz, w stosownych przypadkach, specjalistów z danych dziedzin. Jeżeli usługodawca będzie przedstawiał program kształcenia wyższego, w skład zespołu będzie wchodziła osoba ucząca się.
- Zaproszenie każdego z wnioskodawców na spotkanie oceniające (zazwyczaj określane jako wizyta na miejscu) z Zespołem ds Oceny Jakości i Możliwości.
- Poinformowanie wnioskodawcy o wyniku jego aplikacji w Etapie 1, oraz przedstawienie zaleceń Zespołu ds Oceny Jakości i Możliwości, w ramach struktur zarządzania QQI. Wnioskodawcy zostaną poinformowani nie później niż 21 dni po spotkaniu Komitetu przeglądu i zatwierdzenia.

5. Panel Zespół ds. Jakości i Możliwości

Zespół wykona następujące czynności:

- Będzie organizować spotkania tak często, jak będzie tego wymagać ocena szkicu procedur kontroli jakości wnioskodawcy oraz możliwości spełnienia wymogów wyznaczonych przez QQI
- Dokona analizy dokumentów złożonych przez każdego z wnioskodawców oraz dodatkowej

dokumentacji przygotowanej przez QQI odnośnie danego wniosku, np. raport specjalisty z dziedziny finansów dotyczący zdolności finansowej wnioskodawcy na podstawie dokumentacji złożonej przez wnioskodawcę.

- Spotka się z każdym wnioskodawcą (wirtualnie jeżeli zajdzie taka potrzeba) w celu rozpatrzenia jego wniosku i omówienia procedur kontroli jakości
- Following its evaluation of the application, make a recommendation to QQI about the approval of the applicant's QA procedures and the scope of the provision it may submit for validation. Po ocenie wniosku, wyda zalecenia QQI dotyczące zatwierdzenia procedur kontroli jakości wnioskodawcy i zakresu procesu walidacji.
- W uzasadnionych przypadkach, określić warunki, jakie wnioskodawca musi spełnić zanim program będzie mógł zostać poddany walidacji.

6. Process Outline Ogólny zarys procesu

Proces składa się z następujących etapów

1. Usługodawca dokona analizy swoich zasobów (ludzkich, fizycznych, finansowych); struktur zarządzania; struktur kontroli jakości, polityk i procedur w odniesieniu do aktualnych wytycznych QQI dotyczących kontroli jakości oraz naprawi wszelkie stwierdzone niedoskonałości. W celu usprawnienia procesu udostępnia się Gap Analysis Tool (narzędzie znajdowania rozbieżności). Można go użyć wielokrotnie w celu sprawdzenia postępów.
2. Usługodawca powiadomi QQI kiedy będzie gotów złożyć wniosek. Wtedy, QQI wyda fakturę i udostępni link do zabezpieczonego folderu, do którego usługodawca będzie mógł wysłać dokumentację.
3. The provider will make an application to QQI comprising: Usługodawca złoży do QQI wniosek składający się z:
 - o Kompletnego formularza i stosownej dokumentacji
 - o Szkicu procedur kontroli jakości
 - o Opłaty

QQI potwierdzi złożenie aplikacji i rozpatrzy ją pod kątem stosowności i kompletności. Analiza QQI ma na celu zapewnienie przejrzystości prawnej osoby prawnej ubiegającej się uzyskanie dostępu do walidacji przez QQI, oraz jej krajowych i międzynarodowych powiązań z innymi podmiotami świadczącymi usługi edukacyjne i szkolenie zawodowe; szczegółów posiadaczy i innych kluczowych interesariuszy; możliwości oferowania programów umożliwiających uzyskanie potwierdzenia efektów uczenia się od QQI i stabilność proponowanych działań. Analiza QQI nie jest oceną jakościową przedstawionych procesów kontroli jakości. W uzasadnionych przypadkach wnioskodawcy otrzymają informacje zwrotne zawierające niedostatki i/lub błędy we wniosku, które należy poprawić zanim wniosek będzie mógł zostać poddany ocenie przez zespół. **WAŻNE:** Nieprzedłożenie kompletnej i stosownej dokumentacji w wyznaczonym terminie w odpowiedzi na informację zwrotną może spowodować zamknięcie wniosku. W takich wypadkach QQI zatrzyma do 50% opłaty. Jeżeli wniosek zostaje zamknięty przez QQI rozpoczyna się sześciomiesięczny okres przejściowy, podczas jego trwania kolejne wnioski złożone przez danego wnioskodawcę nie będą przyjmowane.

4. Zostanie powołany zespół składający się z niezależnego specjalisty i/lub niezależnych

specjalistów wyznaczonych przez QQI na podstawie ich doświadczenia i kompetencji w stosownej dziedzinie. W uzasadnionych przypadkach w skład zespołu mogą wchodzić doświadczeni pracownicy QQI. Wszyscy członkowie zespołu podpiszą umowę o poufności, zarówno członkowie zespołu jak i usługodawcy zostaną poproszeni o potwierdzenie braku konfliktu interesów.

5. QQI wyznaczy odpowiadającą wszystkim stronom datę spotkania zespołu z usługodawcą (nazywaną wizytą na miejscu). Oczekuje się, że większość takich spotkań odbędzie się w siedzibie usługodawcy. Jeśli zajdzie taka potrzeba, spotkania zostaną przeprowadzone wirtualnie.
6. QQI ułatwi wstępne spotkanie zespołu tydzień do dwóch przed spotkaniem zespołu z usługodawcą. Umożliwi to zespołowi opracowanie ostatecznego programu spotkania z usługodawcą i określenie uściślenia bądź dodatkowych informacji wymaganych do jak najbardziej efektywnego i sprawnego przeprowadzenia spotkania z usługodawcą.
7. To spotkanie wiąże się z dyskusją między zespołem a kadrą usługodawcy dotyczącą przedłożonej dokumentacji. Jej celem jest ocena, czy usługodawca dysponuje odpowiednimi i wystarczającymi środkami, sposobami zarządzania i szkicem procedur kontroli jakości w odniesieniu do:
 - a. QQI dotyczące kontroli jakości
 - b. Kontekst i możliwości usługodawcy
 - c. Zatwierdzone programy usługodawcy
8. The panel may recommend one of following three outcomes: Na koniec wizyty, przewodniczący udzieli ustnie krótkiego podsumowania konkluzji zespołu oraz zaleceń dla usługodawcy.
 - a. Zatwierdzenie procedur kontroli jakości usługodawcy. W tym wypadku zespół może przedstawić uwagi dotyczące dalszego usprawnienia infrastruktury kontroli jakości przez usługodawcę. Te uwagi określa się jako 'Konkretne Zalecenia'.
 - b. Odmowa zatwierdzenia procedur kontroli jakości usługodawcy i obowiązkowe zmiany. W takim wypadku usługodawca będzie miał sześć miesięcy od daty wydania decyzji przez QQI (nie od daty wizyty, patrz punkty 15 i 16) na wprowadzenie zmian i przedłożenie stosownej dokumentacji do QQI. Zespół może określić zarówno obowiązkowe zmiany jak i konkretne zalecenia dla usługodawcy.
 - c. Odmowa zatwierdzenia procedur kontroli jakości usługodawcy.
9. Zalecając zatwierdzenie procedur kontroli jakości usługodawcy, zespół może określić warunki takiego zatwierdzenia, tj. działania, które usługodawca musi podjąć w określonym czasie, żeby zatwierdzenie zostało podtrzymane. Określa się to jako Wstępny dostęp do programu walidacji QQI - Guide. V.4 May 2021 'warunki zatwierdzenia procedur kontroli jakości' i są odrębne od 'obowiązkowych zmian', które to są działaniami, które usługodawca musi podjąć zanim jego procedury kontroli jakości zostaną zatwierdzone.
10. Jeżeli zespół podczas spotkania określi, że usługodawca musi wdrożyć obowiązkową zmianę (obowiązkowe zmiany), jednak ich skala jest niewielka i można je szybko przeprowadzić, zespół może odroczyć podjęcie decyzji na sześć tygodni, pozwalając usługodawcy wprowadzenie przedstawionych obowiązkowych zmian (obowiązkowej zmiany). Po sześciu tygodniach, zespół zbierze się ponownie (wirtualnie, jeśli zajdzie taka potrzeba) w celu zakończenia procesu i, tym samym, określeniu czy przedstawione obowiązkowe zmiany (obowiązkowa zmiana) zostały przez usługodawcę wdrożone w zadowalającym stopniu i

przedstawieniu swojej rekomendacji QQI.

11. Po wizycie, zespół sporządzi raport, zawierający jedną z możliwych rekomendacji:
 - a. Zatwierdzenie procedur kontroli jakości usługodawcy (z możliwymi warunkami ich zatwierdzenia) i określonego zakresu decyzji.
 - b. Odmowa zatwierdzenia procedur kontroli jakości usługodawcy do czasu wprowadzenia obowiązkowych zmian.
 - c. Odmowa zatwierdzenia procedur kontroli jakości usługodawcy.
12. Usługodawcy zostanie wysłany raport w celu sprawdzenia prawidłowości zawartych w nim informacji (wykorzystujący stworzony w tym celu szablon QQI), oraz udzielenia oficjalnej odpowiedzi na papierze firmowym usługodawcy.
13. Ostateczny raport zespołu i oficjalna odpowiedź usługodawcy zostanie przedłożona Approvals and Reviews Committee (ARC), który podejmie decyzję. Komitet ten jest częścią systemu zarządzania QQI. Zatwierdzając procesy kontroli jakości usługodawcy ARC może wyznaczyć warunki zatwierdzenia procesów kontroli jakości (patrz punkt 10). Warunki mogą być tożsame z tymi, które określił w raporcie zespół i/lub mogą być inne/dodatkowe w zależności od decyzji QQI.
14. QQI powiadomi usługodawcę i zespół o decyzji podjętej przez ARC.
15. Usługodawca może się odwołać od decyzji ARC odmawiającej uznania procesów kontroli jakości, zgodnie z uregulowanym prawnie procesem odwoławczym.
16. QQI opublikuje decyzje ARC, stosowne raporty i odpowiedź usługodawcy.
17. Usługodawca, którego procedury kontroli jakości zostały zatwierdzone opublikuje je na swojej stronie internetowej i wyśle do niej link do QQI.
18. Usługodawcy bezzwłocznie powiadomią QQI o wprowadzeniu jakiegokolwiek zmiany w zatwierdzonych procedurach kontroli jakości.
19. Usługodawcy będą się stosować do wszelkich warunków zatwierdzenia procesów kontroli jakości wyznaczonych przez QQI i składać wymagane raporty dotyczące postępów we wdrażaniu zatwierdzonych procesów kontroli jakości.

7. Wynik Etapu 1

The outcome of the process is determined by the 2012 Act. QQI may decide one of the following three outcomes: Rezultat tego procesu określa Ustawa z 2012. QQI może podjąć decyzję wybierając spośród trzech rezultatów:

- a. Zatwierdzenie procedur kontroli jakości usługodawcy. Zespół może przedstawić uwagi dotyczące udoskonalenia procesów kontroli jakości. Takie uwagi, jeżeli zostaną zatwierdzone przez QQI, zostaną określone jako 'Konkretne uwagi' w raporcie zespołu. Zalecając zatwierdzenie procedur kontroli jakości usługodawcy, zespół może określić warunki zatwierdzenia, tj. działania, które usługodawca musi podjąć w określonym terminie, żeby zatwierdzenie zostało podtrzymane. Określa się je mianem 'warunków zatwierdzenia procedur kontroli jakości' i są one odrębne od 'obowiązkowych zmian', czyli działań, które usługodawca musi podjąć zanim jego procedury kontroli jakości zostaną zatwierdzone (patrz punkt b. poniżej)
- b. Odmowa zatwierdzenia procedur kontroli jakości usługodawcy do czasu wprowadzenia obowiązkowych zmian. W tym rezultacie usługodawca będzie miał sześć miesięcy od daty wydania decyzji przez QQI na wprowadzenie obowiązkowych zmian i wysłanie stosownej dokumentacji do QQI. Zespół może określić zarówno obowiązkowe zmiany jak i konkretne

uwagi.

- c. Odmowa zatwierdzenia procedur kontroli jakości usługodawcy.

Pozytywny rezultat - zatwierdzenie procesów kontroli jakości

Jeżeli wnioskodawca z powodzeniem ukończy Etap 1 procesu, może złożyć wniosek o walidację programu (programów) w ramach zatwierzonego zakresu działań. Każdy wnioskodawca ma nie więcej niż sześć miesięcy na przedłożenie programu (programów) w celu walidacji od momentu powiadomienia o zatwierdzeniu procesów kontroli jakości przez QQI. Jeżeli program nie zostanie przedłożony w ciągu sześciu miesięcy, zatwierdzenie Etapu 1 wygaśnie. Wnioskodawcy będą musieli ponownie złożyć wniosek. Będzie miała zastosowanie odpowiednia opłata. Wdrożenie i efektywność zatwierdzonych procesów kontroli jakości będą kontrolowane i poddawane ocenie. Usługodawca, który zamierza rozszerzyć zakres działań może się o to ubiegać składając kolejny wniosek o walidację programu (patrz Sekcja 30(1a) Ustawy z 2012, wraz z poprawkami). QQI rozpocznie proces oceny dodatkowych procedur kontroli jakości ustawodawcy wraz z procesem walidacji.

Jak wspomniano wyżej, należy się zastosować do każdego warunku zatwierdzenia procedur kontroli jakości wyznaczonego przez QQI. Usługodawcy muszą bezzwłocznie powiadomić QQI o jakiegokolwiek zmianie w zatwierdzonych procedurach kontroli jakości i składać wymagane raporty dotyczące wdrożenia zatwierdzonych procedur kontroli jakości. Usługodawca musi opublikować zatwierdzone procedury kontroli jakości na swojej stronie internetowej.

Negatywny rezultat - Brak zatwierdzenia procedur kontroli jakości do czasu wprowadzenia obowiązkowych zmian

Wnioskodawcy, którym odmówiono zatwierdzenia do czasu wprowadzenia obowiązkowych zmian mogą ponownie złożyć poprawione polityki procesów kontroli jakości w terminie do sześciu miesięcy od wydania przez QQI decyzji odmownej.

Za ponowne złożenie wniosku nie pobiera się opłaty. Jeśli będzie to możliwe, ten sam zespół, który przeprowadzał pierwszą ocenę, dokona oceny powtórnej aplikacji i przedstawi swoją rekomendację QQI. Wynik tej oceny będzie ostateczny tj. Zatwierdzenie bądź Odmowa Zatwierdzenia. Raport zespołu zostanie opublikowany po zakończeniu całego procesu.

Negatywny rezultat - odmowa zatwierdzenia procedur kontroli jakości

Wnioskodawcy, którym odmówiono zatwierdzenia szkicu procedur kontroli jakości, i którzy nie wykazali możliwości spełnienia kryteriów kontroli jakości zostaną powiadomieni pisemnie i poinformowani o powodach odmowy. Tacy wnioskodawcy mogą przedłożyć QQI uwagi, do rozpatrzenia przez Approvals and Review Committee w określonym terminie. Wnioskodawcy mają możliwość odwołania się przewidzianego przepisami prawa.

8. Etap 2 - przedłożenie programu do walidacji

Po zatwierdzeniu na Etapie 1, usługodawca przechodzi do Etapu 2 - przedłożenie programu do wstępnej walidacji, umożliwiającego uzyskanie potwierdzenia od QQI. Usługodawca musi wykonać następujące działania:

- Wziąć udział w spotkaniu informacyjnym dotyczącym wymagań walidacji QQI.
Przedłożyć programy do walidacji przed upływem sześciu miesięcy od zatwierdzenia na Etapie 1.

- Ubiegać się jedynie o walidację programów znajdujących się w zakresie działań określonych na Etapie 1.
- Uiszczyć odpowiednią, niepodlegającą zwrotowi, opłatę za walidację programu. Proces oceny nie rozpocznie się dopóki opłata nie zostanie uiszczona.

Zadania QQI na Etapie 2 wczesnego dostępu do walidacji programu są następujące:

- Zorganizowanie spotkań informacyjnych dla usługodawców, którzy pozytywnie ukończyli Etap 1, dotyczących procesu Etapu 2, w celu przedstawienia wymagań walidacji w kontekście zatwierdzonego zakresu działania.
- Ocena przedłożonych programów zgodnie z kryteriami oceny dla kształcenia pomaturalnego bądź szkolnictwa wyższego i szkolenia - w zależności od tego, które najbardziej odpowiada zakresowi działań zatwierdzonych na Etapie 1.
- Powołanie zespołu zewnętrznych ekspertów, specjalistów w danej dziedzinie, branży i kontroli jakości stosownie do potrzeb oceny przedstawionego programu. Liczba oceniających będzie zależała od poziomu krajowych ram kwalifikacji oraz skomplikowania przedstawionego programu. QQI określi liczbę oceniających w każdym zespole. Wizyta na miejscu (wirtualna jeśli zajdzie taka potrzeba)/ spotkanie z zespołem zazwyczaj jest elementem tej oceny. Zespół przedłoży QQI swoją rekomendację dotyczącą ocenianego programu. Mogą także określić warunki, które należy spełnić przez zatwierdzeniem i zakończeniem procesu walidacji.
- Rozpatrzenie rekomendacji zespołu i podjęcie decyzji o rezultacie. Po rozpatrzeniu rekomendacji oceniających, QQI powiadomi wnioskodawcę o rezultacie w ciągu 25 tygodni od daty przedłożenia programu. Wielokrotne aplikacje mogą być rozpatrywane dłużej.
- Opublikowanie raportów dotyczących rezultatu tego procesu na stronie www.QQI.ie

9. Wynik Etapu 2 - Walidacja programu

Ustawa z 2012, paragraf 45 dotyczy wyniku oceny walidacji programu:

(1) Po otrzymaniu wniosku, zgodnie z sekcją 44(5), Instytucja może (a) zgodnie z podpunktem (2), dokonać walidacji danego programu edukacyjnego i szkolenia, jeśli program spełnia kryteria określone przez Instytucję zgodnie z sekcją 44(1) lub (b) odmówić walidacji programu i uzasadnić odmowę.

Rezultat pozytywny - program uzyskał walidację QQI

Wnioskodawca uprawniony do prowadzenia programu umożliwiającego uzyskanie potwierdzenia efektów kształcenia przez QQI zobowiązuje się do spełniania szeregu obowiązków związanych z zatwierdzeniem i walidacją programu przez QQI: są to, między innymi, udzielanie informacji QQI i osobom uczącym się, monitorowanie i ocena.

Rezultat negatywny - odmowa walidacji programu

Wnioskodawca, któremu odmówiono walidacji programu, który przedłożył może się odwołać od decyzji zgodnie z Ustawą z 2012.

10. Ramy czasowe

QQI jest świadome tego, że wnioskodawcy chcą efektywnego procesu, który pozwoli na walidację ich programów w rozsądnych ramach czasowych. Przewiduje się, że Etap 1 będzie trwał do 25 tygodni, i Etap 2 do 25 tygodni. Niemniej, QQI wprowadzi środki mające skrócić ten czas jeśli to możliwe poprzez:

- Organizowanie regularnych spotkań informacyjnych dla usługodawców, którzy wyrazili zainteresowanie tym procesem.
- Terminowe rozpatrywanie aplikacji.
- Kontakt z wnioskodawcami w celu udzielenia im informacji dotyczących postępów w ocenie wniosku.

11. Tworzenie systemu kontroli jakości

11.1 Ogólny zarys

Celem Etapu 1 (zatwierdzenie kontroli jakości) jest zapewnienie QQI, a przez QQI resztę systemu edukacji i potencjalne osoby uczące się, że usługodawca dysponuje odpowiednimi zasobami, systemem zarządzania i kontroli jakości, do skutecznego tworzenia i prowadzenia programów, które będą zgodne ze standardami Krajowych Ram Kwalifikacji.

Jako, że usługodawca będzie działać w dużej mierze niezależnie, kluczowe jest, żeby udowodnił, że może prowadzić takie działania w sposób, który zapewni zgodność z systemem uznawania efektów kształcenia. Wymaga to jasnego określenia zadań na każdym poziomie działalności, systemu zarządzania, który będzie cechował się wystarczającą obiektywnością żeby zagwarantować nadzór nad podejmowaniem wszystkich istotnych decyzji oraz odpowiedzialność za ważne ustalenia.

QQI udziela usługodawcom wytyczne dotyczące systemów kontroli jakości, jest to punkt wyjścia dla każdego potencjalnego usługodawcy. Te wytyczne są dla wszystkich rodzajów usługodawców, każdy z nich musi je zinterpretować i dostosować tak, by odpowiadały rodzajowi i rozmiarowi działań, jakie zamierzają podjąć.

System kontroli jakości usługodawcy (polityki, procedury, systemy zarządzania) powinny zostać udokumentowane tak, aby kadra usługodawcy i, w przyszłości, inne zainteresowane strony mogła je zrozumieć i z nich korzystać. Możliwe powinno być przyporządkowanie procedur usługodawcy do Wytycznych QQI, żeby zespół mógł zobaczyć jak i gdzie usługodawca udokumentował metodę wdrożenia poszczególnych wytycznych.

Takie przyporządkowanie powinno zostać wyraźnie zaznaczone we wniosku, jako że to przez niego zespół będzie przeglądał dokumentację.

Należy także zrozumieć, że polityki i procedury kontroli jakości nie są jedynie warunkiem przystąpienia do QQI, będą także kluczowe dla każdego nowego usługodawcy, ponieważ zapewnią przewodnictwo i bezpieczeństwo kadry i osobom uczącym się biorące się z pewności, że odpowiednie procesy są stosowane a jakość programów podlega kontroli.

11.2 Czym są polityki i procedury kontroli jakości?

W tym kontekście polityką będzie oświadczenie lub seria oświadczeń, wyznaczających postawę usługodawcy i zobowiązanie w danym obszarze kształcenia i świadczenia usług edukacyjnych. Powinno ono pokazywać, że usługodawca zdaje sobie sprawę ze swoich obowiązków w danej dziedzinie i zobowiązuje się do ich wypełniania.

Polityka będzie:

- W formie pisemnej dla wszystkich zainteresowanych stron, wewnętrznych i zewnętrznych; a jej charakter będzie przede wszystkim informacyjny
- Zgodna z wytycznymi QQI dotyczącymi kontroli jakości
- Spełniać wymagania QQI odnośnie polityki i kryteriów walidacji programów
- Dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron, np. na stronie internetowej
- Zrozumiana i popierana przez zarząd
- Informować osoby uczące się czego mogą oczekiwać od usługodawcy
- Informować kadre o tym, czego się od niej oczekuje
- Zapewniać ochronę i wsparcie kadrze usługodawcy w wypełnianiu swoich zadań

Procedura będzie:

- Opisywać proces, którego celem jest spełnienie w całości bądź w części obowiązku określonego w polityce
- W formie pisemnej, żeby wszyscy ludzie prowadzący proces, bądź zaangażowani w politykę mogli uzyskać do niej dostęp i ją zrozumieć
- Odnosić się do praktycznych aspektów procesu - działań, rodzajów, podmiotów, harmonogramów, przepływu informacji, dokumentacji, itd., opracowana w celu zapewnienia jakości i zgodności
Mogła zostać poddana kontroli t.j. Zostanie sporządzona dokumentacja i/lub wskaźniki, mające pokazywać czy procedura jest przestrzegana, i, co najważniejsze, czy jest skuteczna
- Rozwijać się z czasem przez określanie i wprowadzanie udoskonaleń.

11.3 Systemy kontroli i oceny

Kluczowym elementem systemu kontroli jakości jest metodologia wykorzystana do regularnej kontroli i oceny jakości programu przez:

- Informacje zwrotne od zainteresowanych stron (osób uczących się, kadry i podmiotów zewnętrznych)
- Ustawiczna kontrola przestrzegania procedur i ich skuteczności
- Ustawiczna kontrola przestrzegania czy programy odpowiadają tym, które uzyskały walidację
- Formalna ocena programów - procedury oceny są kluczowym elementem systemów kontroli jakości.

Wyniki kontroli i oceny powinny być udostępnione do wglądu dla podmiotów wewnętrznych i zewnętrznych.

Raporty formalnej samooceny, sporządzone w ramach procedury oceny powinny zostać opublikowane.

11.4 Odpowiedzialność i struktury kontroli jakości

Ważne jest jasne określenie zakresu odpowiedzialności i systemu zarządzania w kontroli jakości. Tam, gdzie są takie role, sprawowane przez jednostki bądź komitety oczekuje się, że ich cel i zakres odpowiedzialności będzie jasny i stosowny.

Tam, gdzie są komitety, np. Rady Naukowe, Rady Projektu, Rady Doradcze, itd. powinno się jasno określić następujące kwestie:

- Zakres kompetencji
- Członkostwo
- Quorum
- Harmonogram spotkań
- Zależności służbowe

Zaleca się, żeby wszędzie, gdzie to możliwe, przedstawiać poziomy odpowiedzialności i struktury służbowej w formie graficznej.

11.5 Gdzie zacząć?

Jeżeli potencjalny wnioskodawca jest już usługodawcą oferującym programy w ramach proponowanego zakresu działalności, jednak posiada akredytację innej instytucji, możliwe, że już będzie stosował pewne polityki i procedury. Powinien przejść do etapy analizowania rozbieżności, żeby określić jakie działania należy podjąć.

Jeżeli jednak wnioskodawca nie oferuje oficjalnie zatwierdzonych programów, zaleca się aby dokonał gruntownej analizy konsekwencji wiążących się z ubieganiem się o walidację przez QQI. Powinna się ona składać z co najmniej, badania rynku pod kątem prezentowanego programu i dyskusji z usługodawcami działającymi na podobną skalę, którzy uzyskali już walidację QQI. Należy zdać sobie sprawę z tego, że tworzenie systemu od podstaw jest trudne i wymaga wielu zasobów - ludzkich i finansowych.

11.6 Etap analizy rozbieżności

W celu przygotowania się do złożenia wniosku, usługodawca powinien sporządzić analizę rozbieżności/samoocenę posiadanych środków i kontroli jakości w odniesieniu do wymogów QQI i wytycznych dotyczących kontroli jakości.

Narzędzie/plan działania zostało zaprojektowane żeby ułatwić ten proces. Składa się z zestawu pytań, stosownych do działalności usługodawców oferujących programy posiadające krajową walidację. Wnioskodawca musi być w stanie udowodnić, że posiada odpowiednie zasoby, polityki i procedury, odpowiadając na te pytania lub określić dlaczego pytania nie odnoszą się do kontekstu danego usługodawcy.

Analiza rozbieżności/samoocena wymaga zbiorowej refleksji nad pytaniami ważnymi dla konsekwentnego i stałego prowadzenia programów umożliwiających zdobycie uznawanych krajowo i międzynarodowo kwalifikacji, w celu określenia mocnych stron i kwestii, które wymagają udoskonalenia.

Taka refleksja powinna nieść za sobą działania mające na celu usunięcie rozbieżności i naprawienie niedoskonałości. Może po nich nastąpić kolejny etap analizy rozbieżności pozwalający stopniowo określić problemy i rozwiązać je. Okresy analizy rozbieżności i tworzenia/aktualizacji systemów, procesów i dokumentacji wymagają czasu, wysiłku i nakładów finansowych, dlatego też należy je uprzednio zaplanować.

Kiedy usługodawca uzna, że proces samooceny został zakończony a kluczowe kwestie zostały rozwiązane, a dla mniej istotnych stworzono szczegółowe plany działania, należy złożyć wniosek.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Re.Sto.Re

WŁOCHY

Badania w regionie dowiodły, że:

- Kursy szkoleniowe nie podlegają akredytacji. Jednak centra kształcenia osób dorosłych i/lub ośrodki kształcenia zawodowego, które zamierzają prowadzić kursy szkoleniowe muszą posiadać akredytację.
- Instytucje prowadzące kształcenie osób dorosłych i podmioty prowadzące kształcenie zawodowe, które zamierzają prowadzić kurs szkoleniowy mogą składać wnioski do Regionów, instytucjonalnych podmiotów odpowiedzialnych za wyznaczanie standardów zawodowych, edukacyjnych i certyfikacyjnych. Kursy musi odnosić się do danej kwalifikacji przewidzianej w regionalnych ramach kwalifikacji. Na koniec kursu, instytucja wydaje uczestnikowi certyfikat potwierdzający kompetencje.
- Dla kursów trwających poniżej 60 godzin stosowanie się do istniejących kwalifikacji jest zbędne. Taki kurs jest klasyfikowany jako uczenie się przez całe życie. Po ukończeniu go, uczestnik otrzyma jedynie zaświadczenie.

Odnosząc wyniki badań do celów projektu ReStoRe,²¹ tj, uzyskania akredytacji bądź uznawania kursu instruktora teatru społecznego organizacja musi:

- Uzyskać status akredytowanej instytucji kształcenia dorosłych i/lub podmiotu prowadzącego kształcenie zawodowe. W tym celu, musi udowodnić swoje zdolności finansowe, prowadzić głównie działalność edukacyjną i posiadać stosowną kadrę (odpowiedzialną za formalizację i certyfikację kompetencji, specjalistę ds. procesu weryfikacji)
- Rozpocząć procedurę prowadzącą do uznania instruktora teatru społecznego za nową kwalifikację (to wydaje się dość trudne w Regionie Emilia Romagna)
- Wybrać inną kwalifikację, podobną do instruktora teatru społecznego i promować taki kurs (jest to alternatywa dla poprzedniej opcji)
- Skrócić kurs i zaproponować uznanie go za kurs wchodzący w ramy kształcenia ustawicznego (alternatywa dla poprzedniej opcji).

POLSKA

Po przeprowadzeniu badania możliwości przyznawania akredytacji instytucjom i projektom związanym z kształceniem na instruktora teatru społecznego poza systemem oświaty w Polsce, można stwierdzić, że organem uprawnionym do przyznawania tego typu akredytacji są Kuratoria Oświaty.

Kuratorium Oświaty to jednostka organizacyjna zarządzająca oświatą w ramach rządowej administracji we wszystkich województwach w Polsce. Zadania i funkcje Kuratorium Oświaty są szczegółowo określone przez ministerstwo edukacji. Są to, między innymi: wdrożenie krajowej polityki oświatowej, tj. wdrożenie podstaw programowych oraz rozporządzenie funduszami przeznaczonymi na współfinansowanie oświaty i opracowywanie odpowiednich programów, które rozwiną kompetencję nauczycieli.

²¹ DGR 1298/2015: <https://formazionelavoro.regione.emilia-romagna.it/sifer/archivio/dgr-1298-2015>

W Polsce wiele organizacji, instytucji i społecznych projektów uzyskuje akredytację Kuratorium Oświaty odpowiedniego dla danego rejonu. Pośród nich znajdują się także projekty związane z kształceniem na instruktora teatru społecznego. Dlatego też, możemy założyć, że poprawnie złożony wniosek o akredytację projektu kształcenia instruktora teatru społecznego - programu szkoleniowego stworzonego i sprawdzonego w ramach projektu RESTORE będzie miał dużą szansę na pozytywne rozpatrzenie.

Ten rodzaj akredytacji przyznaje się na okres pięciu lat i gwarantuje, że dany kurs, szkolenie, warsztat spełnia warunki odpowiedniego i skutecznego kształcenia.

Główny warunek, jaki placówka kształcenia poza systemem oświaty musi spełnić to zapewnienie wysokiej jakości kształcenia przez całe życie.

Accreditation may be obtained by an institution or centre that: Akredytację może uzyskać instytucja lub centrum, które:

- prowadziło kształcenie w formie lub formach pozaszkolnych przez okres co najmniej 3 lat.
- rozwija i wdraża system kontroli jakości kształcenia i systematycznie go rozwija;
- zapewnia bazę wyposażoną w środki dydaktyczne – w zakresie danej formy pozaszkolnej;
- zapewnia wykwalifikowaną kadrę – w zakresie danej formy pozaszkolnej;
- zapewnia odpowiedni program nauczania, zgodny z postanowieniami Kuratorium Oświaty;
- zapewnia warunki do wdrożenia praktycznego kształcenia zawodowego (jeśli to konieczne);
- zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki realizacji kształcenia w danej formie pozaszkolnej;
- udostępnia uczestnikom danej formy pozaszkolnej materiały dydaktyczne.

Należy także przedłożyć zestaw stosownych dokumentów²²:

- Wniosek o przyznanie akredytacji zgodny ze wzorem
- Dowód wniesienia opłaty bądź oświadczenie że placówka całość kształcenia prowadzi nieodpłatnie;
- Kopia aktu założycielskiego placówki publicznej albo zaświadczenia o wpisie placówki niepublicznej do ewidencji placówek niepublicznych prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego;
- Kopia statutu placówki albo innego podmiotu prowadzącego kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, a jeżeli podmiot ten nie posiada statutu – innego dokumentu stanowiącego podstawę jego funkcjonowania wraz z informacją o organizacji i zakresie działalności prowadzonej przez ten podmiot;
- Własna ocena kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych prowadzonego przez placówkę albo inny podmiot prowadzący kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, opracowaną przez dyrektora placówki albo osobę reprezentującą inny podmiot prowadzący kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych zgodnie ze wzorem.

Dokumentacja konieczna do uzyskania akredytacji dla placówki pozaszkolnej prowadzącej kształcenie ustawiczne:

22

<https://kuratorium.krakow.pl/akredytacja-placowek-i-osrodkow-prowadzacych-ksztalcenie-ustawiczne-w-formach-pozaszkolnych/>

<https://bip.kuratorium.katowice.pl/index.php/zalatwanie-spraw/kartyinformacyjne-zalatwanie-spraw/karta-nr-32-uzyskanie-akredytacji-na-ksztalcenie-ustawiczne-w-formie-pozaszkolnej/>

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2019 w sprawie akredytacji kształcenia ustawicznego w formie pozaszkolnej:

<https://kuratorium.katowice.pl/wp-content/uploads/2019/09/du-2019000169201.pdf>

Wspomniana wyżej akredytacja nie jest zawsze niezbędna dla instytucji i centrów prowadzących kształcenie w formie pozaszkolnej.

Akredytacja, bez względu na status prawny instytucji, musi zostać uzyskana przez osoby prowadzące kurs, którego program nauczania obejmuje treści nauczania wybrane z programu nauczania dla zawodu dopuszczonego do użytku szkolnego przez ministra edukacji. Jest to określone w par. 2 sekcji 4 Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 lutego 2006 w sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych (Dz. U. nr 31. poz. 216).

Należy wspomnieć, że centrum edukacji musi posiadać akredytację żeby prowadzić kursy kwalifikacji zawodowych. Akredytacja nie jest jednak wymagana do prowadzenia innych kursów. Tym samym, prowadzący np. seminaria, praktyczne warsztaty, praktyki, nie muszą jej uzyskiwać, bez względu na długość kursu.

Instruktorzy prowadzący szkolenia na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego są uprawnieni do wydawania certyfikatów ukończenia kursu. Mają one taką samą rangę jak certyfikaty wydane przez instytucje oświatowe, dotyczą jednak tylko szkolenia, pogłębiania wiedzy i rozwijania umiejętności pracownika.

Nie ma to zastosowania w przypadku kursów nadających oficjalne kwalifikacje. Takie szkolenia i egzaminy powinny być prowadzone zgodnie z par. 21 i nast. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 3 lutego 2006 lub zgodnie z przepisami innych ministrów lub kierownika centralnych uczędów.

PORTUGALIA

Badania kontekstu w Portugalii ukazała pewne możliwości akredytacji kursu instruktora teatru społecznego:

- a) Pierwszym krokiem jest stworzenie zależności między kursem *macroareas* i UFC - Unidades de Formação de Curta Duração (Jednostkami Krótkoterminowych szkoleń)
 - Te jednostki modułowe mają na celu wspieranie elastycznej i zróżnicowanej oferty szkoleniowej jako części krajowego katalogu kwalifikacji [Catálogo Nacional de Qualificações]. Poza tym, te jednostki treningowe mają na celu uzupełnienie i zwiększenie kwalifikacji zawodowych;
 - Prowadzone w formie krótkoterminowych jednostek szkoleniowych (25 lub 50 godzin), mają uzupełnić luki w umiejętnościach i kompetencjach uczestników w czasie ich kariery zawodowej. Mają także na celu przystosowanie kompetencji osób bezrobotnych do wymagań rynku pracy i pomoc w integracji zawodowej.

Ważne: wszystkie jednostki szkoleniowe powinny odpowiadać temu samemu obszarowi. W przypadku instruktora teatru społecznego, najbardziej stosownym obszarem będzie 'Animacja Społeczna i Kulturowa'.

- b) Kolejnym krokiem jest nawiązanie partnerstwa z certyfikowanym usługodawcą świadczącym usługi kształcenia zawodowego:
 - Podmioty publiczne i prywatne muszą posiadać certyfikację DGERT - Direção-Geral do Emprego e das Relações de Trabalho;
 - Przykładowe instytucje to centra Qualifica i IEFP - Instytut zatrudnienia i szkolenia zawodowego;
 - Inną możliwością są centra kształcenia ustawicznego - tego rodzaju usługi są skierowane do nauczycieli, którzy chcą wziąć udział w dodatkowych szkoleniach w celu aktualizacji lub nabycia kompetencji i umiejętności, oraz aby rozwinąć swoją karierę zawodową. Takie usługi często są świadczone przez uniwersytety, mają na celu opracowanie, wspieranie i propagowanie projektów szkoleniowych stworzonych w odpowiedzi na konkretne potrzeby danych grup zawodowych i organizacji.
 - Jednym z przykładów jest SEC (Serviço de Educação Contínua) - Wydział psychologii i pedagogiki na Uniwersytecie w Porto, oferuje on różne kursy w ramach kształcenia ustawicznego i zawodowego;
 - Ważne: podmiot będący partnerem musi posiadać odpowiedni obszar/kod szkolenia w celu uzyskania certyfikacji kursu. W przypadku FPCEUP kurs instruktora teatru społecznego musiałby odpowiadać jednemu z głównych obszarów kształcenia tej instytucji: psychologii lub pedagogiki.

- c) Trzecim (i opcjonalnym) krokiem byłoby uzyskanie statusu certyfikowanego podmiotu świadczącego usługi kształcenia przez złożenie wniosku o akredytację do DGERT.

Portugalski system certyfikacji podmiotów świadczących usługi kształcenia

Głównym celem tego systemu jest zwiększenie możliwości, jakości i wiarygodności edukacji i kształcenia zawodowego przez akredytację podmiotów świadczących takie usługi. Certyfikowane podmioty świadczące usługi edukacji i kształcenia zawodowego posiadają przewagę konkurencyjną a ich uczniowie otrzymują gwarancję wyższej jakości. Certyfikowani usługodawcy otrzymują od DGERT unikalny certyfikat i logo. DGERT odpowiada promowanie certyfikowanych usługodawców oraz uchYLENIE certyfikatu i jego wygaśnięcie.

Certification can be granted to any legally established public or private entity, which meets requirements regarding its structure and training practices. Certyfikację może uzyskać jakikolwiek ustanowiony zgodnie z prawem podmiot publiczny lub prywatny, który spełnia wymagania dotyczące struktury i praktyk edukacyjnych.

Korzyści certyfikacji

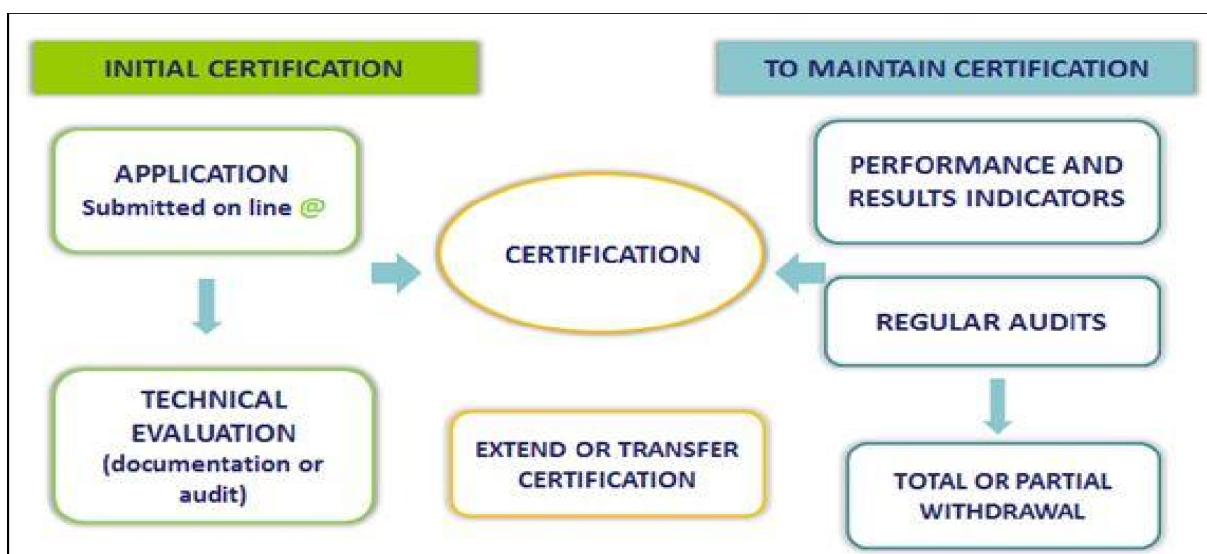
- Quality certification Certyfikacja jakości
- Training diploma referenced to national qualifications system Dyplom ukończenia szkolenia odnoszący się do krajowego systemu kwalifikacji
- Dostęp do państwowych i samorządowych programów finansowania kształcenia zawodowego
- Zwolnienie z podatku VAT dla usług edukacyjnych
- Odliczenie od podatku dochodowego wydatków na cele edukacyjne

Proces certyfikacji

Wymagania do uzyskania certyfikacji jako podmiot świadczący usługi edukacji i szkolenia zawodowego dzielą się na dwie grupy:

1. Wymagania wstępne: Żeby ubiegać się o certyfikację, usługodawcy muszą spełnić określone wymogi prawne.
2. Wymogi: dotyczące jakości. Wymagania dotyczące jakości odnoszą się do:
 - wewnętrznej struktury i organizacji (zasoby ludzkie, obiekty i wyposażenie) usługodawcy;
 - procesu opracowania programów szkoleniowych (planowanie, tworzenie, organizacja, rozwój i ocena);
 - Oceny wyników i ciągłego doskonalenia się (działania prowadzone po zakończeniu kursu, roczna ocena wyników, ustawiczne działania zwiększające jakość)

Jak przedstawiono na poniższym wykresie, certyfikacja składa się z dwóch głównych etapów, w których biorą udział usługodawcy i DGERT.

Certyfikacja wstępna

Usługodawcy powinni określić program szkolenia, który będzie podlegał ocenie oraz dokonać samooceny swojej struktury i praktyk w odniesieniu do standardów jakości.

Później usługodawca wysyła, w formie elektronicznej, wnioski o certyfikację do DGERT, które następnie dokonuje oceny (technicznej, dokumentacji lub w formie audytu) w celu stwierdzenia, czy usługodawca jest w stanie opracować program szkoleniowy w danym obszarze tematycznym.

Jeśli certyfikowany usługodawca spełnia wymagania, może opracować nową ofertę szkoleniową i ubiegać się o rozszerzenie certyfikatu na inne obszary tematyczne edukacji bądź szkolenia. Możliwe jest także przeniesienie certyfikacji na innego usługodawcę, o ile struktura i organizacja programu szkoleniowego pozostaje niezmienną.

Regularny audyt

Po uzyskaniu certyfikacji, usługodawcy muszą stosować się do wymogów certyfikacji, oraz do obowiązków określonych w standardzie. Utrzymanie certyfikacji jest oceniane przez DGERT przez audyty dotyczące wyników działań szkoleniowych usługodawcy. Mogą także obejmować proces samooceny i ewaluacji wskaźników efektywności.

Przydatne linki:

- [Portugal: certification of training providers](#)
- [VET-in-Europe country reports](#)

LOCAL LINKS:

- [UFCDs search database](#)
- [DGERT - Direção de Serviços de Qualidade e Acreditação of Direção-Geral do Emprego e das Relações de Trabalho](#)
- [Certification entity](#)
- [Certification process](#)
- [Certificação de entidades formadoras](#)
- [Teachers Continuing Training](#)
- [SEC - FPCEUP - Universidade do Porto](#)
- [Continua - Universidade de Aveiro](#)
- [Qualifica Centres](#)

SŁOWENIA

Dla celów akredytacji zawodu instruktora teatru społecznego wybraliśmy narzędzie Krajowych Ram Kwalifikacji (NPQ), jako że jest najbardziej odpowiednie. Poniżej dowiadujemy się o doświadczeniu zawodu osoby pracującej z młodzieżą, który można porównać do instruktora teatru społecznego, w tym celu wykorzystaliśmy narzędzie NPQ.

Procedura przygotowania nowego NPQ dzieli się na trzy etapy:

1. Wysłanie inicjatywy do NPQ, sporządzenie jej i nazwanie grupy roboczej dla przygotowania NPQ
2. Przygotowanie, zatwierdzenie i oficjalne wydanie katalogu NPQ
3. Zapewnienie spełnienia warunków implementacji weryfikacji i procedur walidacji NPQ

Procedura uzyskania certyfikatu NPQ jest podzielona na trzy etapy:

1. Wysłanie wniosku o uzyskanie, sprawdzanie i zatwierdzenie NPQ
2. Konsultacja z kandydatem do NPQ i skompletowanie dokumentacji (potwierdzenia, certyfikaty, referencje, produkty, nagrody, itd.)
3. Weryfikacja i walidacja NPQ

Grupa robocza przygotowania katalogu NPQ jest metodycznie koordynowana przez Centrum Kształcenia Zawodowego Republiki Słowenii, które udziela zawodowego, technicznego i administracyjnego wsparcia w przygotowaniu katalogu NPQ. Centrum oferuje także pomoc w przygotowaniu i wysłaniu inicjatywy utworzenia nowego NPQ. Przygotowanie nowego NPQ - od inicjatywy instytucji do oficjalnego zatwierdzenia - odbywa się w ramach krótkich procedur. Czas przygotowania NPQ zależy głównie od koordynacji i zaangażowania partnerów społecznych w tworzenie NPQ.

Przykład z katalogu: Osoba pracująca z młodzieżą (kod 3365545011)

Klasyfikacja osoby pracującej z młodzieżą zawiera następujące informacje:

1. Nazwa i kod wiedzy zawodowej i katalog standardu umiejętności - osoba pracująca z młodzieżą (kod 3365545011)
2. Wymagane od kandydata zamierzającego zdobyć kwalifikację zawodową wiedza, umiejętności i specjalne wymagania
 - 2.1. wiedza i umiejętności zawodowe (Patrz standard zawodowy dla osoby pracującej z młodzieżą)
 - 2.2. Konkretnie wymagania jakie kandydat ubiegający się o uzyskanie zawodowej kwalifikacji musi spełnić:
 - Co najmniej rok doświadczenia w pracy z młodzieżą, udokumentowany referencjami od instytucji działającej we wspomnianym obszarze
3. Odniesienie do programów edukacji formalnej
4. Sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności zawodowych
 - 4.1. Zatwierdzenie

W procedurze konsultacji, kandydat przygotowuje osobistą dokumentację, którą następnie ocenia komisja, jeśli kandydat przedłożył ważne i dostateczne certyfikaty wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowego standardu, może ona:

- uznać całkowitą treść zawodowego standardu,

- częściowo uznać zawodowy standard i określić wiedzę, umiejętności i kompetencje, które należy poddać ocenie,
- Nie uznać żadnej treści zawodowego standardu, jako że kandydat nie udokumentował żadnej wiedzy, umiejętności i kompetencji, i cały standard należy poddać ocenie

4.2. Sposoby oceny

A. Komisja podda kandydata egzaminowi w formie egzaminu pisemnego i dodatkową pomoc, jeśli nie udowodnił w pełni lub wcale posiadania wymaganych umiejętności, wiedzy i kompetencji, w ramach poniższych zadań operacyjnych:

- plans programs of youth work in a cooperation with youths planowanie programów pracy z młodzieżą we współpracy z młodzieżą
- wdrażanie programów pracy z młodzieżą we współpracy z młodymi osobami
- ocena programów pracy z młodzieżą
- stosowanie działań rozpowszechniających wyniki pracy z młodzieżą

Przed oceną kandydat może stworzyć pracę pisemną. Instrukcje dotyczące pracy i zadań, które kandydat musi uprzednio wykonać są określane przez komisję po ocenie osobistej dokumentacji. Przez wspomnianą pracę kandydat dowodzi biegłości w wymaganej zawodowej kompetencji przez wymogi zawodowego standardu. Przedstawiając pracę podczas oceny, przedstawia ustną obronę wykonanego działania, która obejmuje także ocenę umiejętności i wiedzy pracy operacyjnej danej osoby zgodnie ze standardami dla osób pracujących z młodzieżą.

B. Komisja podda kandydata ocenie, wykorzystując metody oceny praktycznej i dodatkową pomoc w wypadku nie udowodnienia przezeń całkowicie bądź wcale posiadania wymaganych umiejętności, wiedzy i kompetencji przez następujące zadania operacyjne:

- Nawiazanie i utrzymanie poufnej i umożliwiającej współpracę relacji z osobą młodą
- Praca z młodzieżą w grupach i zespołach
- Umożliwienie młodym osobom zdobycie kompetencji

Kandydat wykonując praktyczne zadanie udowadnia biegłość w wymaganej kompetencji zawodowej określonej przez wymagania zawodowego standardu. Oprócz zadań praktycznych, kandydat omawia swoje zadania, przedstawia prezentację wykonanych działań i jest poddawany ocenie wiedzy powiązanej z działaniami zgodnymi z zawodowymi standardami dla osób pracujących z młodzieżą.

Na potrzeby zajmowania się danym zawodem określa/definiuje się następujące czynności:

- Pisemny egzamin, po którym następuje część ustna - omówienie danego przypadku.
- Zawód i części zadania w ramach zawodu, podlegające operacjonalizacji i uzyskaniu zawodowej kwalifikacji wraz z kodem.
- Określa się poziom trudności; w tym wypadku 5. Poziom wykształcenia (szkoła ponadpodstawowa, średnia, 4-letnie studia).
- Przystosowanie dla osób ze specjalnymi potrzebami - Nie ma przystosowań dla osób ze specjalnymi potrzebami.
- Określa się wymagania dotyczące zasobów materialnych i ludzkich, które muszą być spełnione przez prowadzących procedury określania i potwierdzania kwalifikacji zawodowych.

- Ograniczenie czasowe wydanych certyfikatów - brak ograniczenia czasowego dla wydanych certyfikatów.
- Określa się kluczowe standardy zawodowej wiedzy i umiejętności.
- W przypadku osoby pracującej z młodzieżą istnieje pewna przeszkoda: uznawane jest jedynie wykształcenie na poziomie szkoły średniej. Jest to wyzwanie w procesie zatwierdzenia NOQ: potrzebna jest społeczna zgoda i lobbing.

Ustanowienie formalnego programu nauczania - osoba pracująca z młodzieżą

Stworzenie nowego kierunku studiów magisterskich.

Warunki: Wyznaczenie odpowiednich wydziałów i potencjalnych wykładowców.

Przeszkody: Wykładowcy będą akademikami, silny lobbing - niewielka szansa.

Wyznaczenie tematu w ramach przedstawionego programu nauczania na poziomie studiów licencjackich bądź magisterskich.

Kroki: Wyznaczenie potencjalnych przedmiotów akademickich - przedmiot prawdopodobnie nie będzie obowiązkowy.

Określenie odpowiednich zainteresowanych stron; przeprowadzenie z nimi spotkań.

Wyzwanie: Gotowość wydziałów na współpracę odzwierciedloną w zmienionych programach nauczania

Weryfikacja programu

Procedura weryfikacji programu powinna być wdrażana jako taka jedynie w przypadku programów prowadzonych zgodnie z Prawem o Pomocy Społecznej i jako taka jest nieodpowiednia, ponieważ zawód instruktora teatru społecznego ma znacznie większy zakres.

Wnioski

Z istniejących możliwości formalizacji i akredytacji instruktora teatru społecznego jako pełnoprawnego zawodu, system NPQ wydaje się najbardziej odpowiedni, jako że pozwala na stosunkowo szybką integrację zawodu z istniejącym wachlarzem zawodów w systemie oświaty i szkolenia zawodowego w Republice Słowenii. Oczywiście, będzie to poprzedzone dogłębną analizą pilotażowego szkolenia i innych wyników projektu RESTORE.

HISZPANIA

W Hiszpanii, prawo oświatowe z 2006 stanowi, że każdy ma prawo do edukacji przez całe życie, w ramach systemu edukacji i w formach pozaszkolnych. W rozdziale poświęconym edukacji osób dorosłych²³ Stanowi, że każda osoba dorosła może zacząć proces edukacji w ramach edukacji formalnej i pozaszkolnej, oraz przez doświadczenie zawodowe bądź działalność społeczną. W tym celu będzie konieczne stworzenie połączeń między obiema stronami i podjęcie działań mających zapewnić walidację takich procesów uczenia się.²⁴

Jeśli chodzi o uznawanie efektów pozaformalnego i nieformalnego uczenia się, to państwo określa standard każdego dyplomu i certyfikatu zawodowego, oraz wymagania i procedury walidacji. W Hiszpanii, sposoby uzyskania potwierdzenia efektów pozaformalnego i nieformalnego uczenia się są następujące”

a) Testy dostępu: umożliwiają one dostęp do poziomu edukacji bez wypełnienia warunków przyjęcia. Mają ocenić dojrzałość wymaganą do uczenia się na danym poziomie edukacji. Zdanie testów umożliwia dostęp do cykli szkoleń zawodowych, edukacji artystycznej i sportowej (na poziomach średnich i wyższych) oraz do uniwersytetu. Podlegają pewnym wymogom dotyczącym wieku.

b) Testy zdobycia kwalifikacji: ustanowione przez kompetentne władze, umożliwiają zweryfikowanie posiadanych kompetencji i celów odpowiadającym im kwalifikacji. Możliwe jest uzyskanie tytułu absolwenta szkoły średniej, licencjata, i wykształcenia wyższego technicznego.

c) Procedura oceny i akredytacji zawodowych kompetencji zdobytych przez osoby poza edukacją formalną: zdanie ustanowionych testów niesie za sobą całkowitą bądź częściową akredytację kwalifikacji zawodowej (wykształcenia technicznego bądź wykształcenia wyższego technicznego w odpowiadającym zawodzie) lub certyfikat profesjonalizmu (certyfikat zawodowy).

d) Testy prowadzące do uzyskania specjalnych uprawnień bądź zawodowych licencji. W niektórych przypadkach, uczniowie, którzy ukończyli szkolenie zawodowe otrzymują także licencję na wykonywanie zawodu.

e) Zwolnienia z części kształcenia. Za udokumentowane doświadczenie zawodowe: możliwe jest zwolnienie z części szkolenia osób, które posiadają pewne doświadczenie zawodowe. Na przykład Moduł szkoleniowy miejsce pracy na kierunkach szkolenia zawodowego.

Uznawanie ocenianych kompetencji zawodowych, zdobytych przez doświadczenie zawodowe bądź edukację nieformalną, odbywa się przez wydawanie dyplomów ukończenia szkolenia zawodowego i certyfikatów profesjonalizmu. Jeżeli kwalifikacje zawodowe wymagane do uzyskania dyplomu ukończenia szkolenia zawodowego bądź certyfikatu, nie zostały spełnione, uznanie kompetencji dokonuje się przez łączną częściową akredytację, mającą na celu ukończenie programu w celu uzyskania odpowiedniego dyplomu lub certyfikatu.

²³ Ley Orgnánica 2/2006, de 3 de mayo, Educación. <https://www.boe.es/eli/es/lo/2006/05/03/2/con>

²⁴ Informe Nacional España. Reconocimiento de los aprendizajes no formales e informales. P.30

Z powodu braku istniejących wcześniej ram prawnych promujących uznawanie efektów pozaformalnego i nieformalnego uczenia się, nie istnieją dane, które pozwalałyby stwierdzić stopień oporu instytucji kształcenia wyższego i pracodawców we wdrażaniu takich procedur. W obszarze wyższej edukacji i szkolenia zawodowego poza uniwersytetami od lat stosuje się testy uprawniające do uzyskania tytułu wykształcenia wyższego technicznego, tym samym uznając efekty pozaformalnego i nieformalnego uczenia się, i nie zauważono znacznego oporu bądź trudności, tylko te, związane z tworzeniem testów.

W Hiszpanii, żeby kurs uzyskał walidację musi być uwzględniony w hiszpańskich ramach kwalifikacji²⁵, jako że łączy walidację efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Królewski Dekret, który określi ich podstawę jest w przygotowaniu. W takim projekcie, zaleca się wyznaczenie komitetu składającego się ze społecznych podmiotów, ministerstw, związków zawodowych i najbardziej reprezentatywnych stowarzyszeń pracodawców, oraz specjalistów w zawodowych dziedzinach z różnych sektorów.

W obszarze edukacji, wspólnoty autonomiczne mają uprawnienia do przyznania autoryzacji instytucjom, centrom i organizacjom do przyznawania urzędowego uznania. Jeśli centrum szkoleniowe jest autoryzowane przez wspólnotę autonomiczną, oznacza to że prowadzone przez nie kursy i nadawane tytuły są oficjalne i ważne w całym kraju, bez względu na to, w której wspólnocie autonomicznej zostały nadane.²⁶ Magenta nie ma doświadczenia w udzielaniu oficjalnych akredytacji, ponieważ nie jest autoryzowanym centrum, może jedynie wydawać certyfikaty uczestnictwa w prowadzonych szkoleniach. Tylko, jeśli Magenta zostanie wynajęta przez akredytowane centrum do prowadzenia kursu, będzie mogła wydawać oficjalne potwierdzenie.

Podsumowując, choć nieformalne i pozaformalne organizacje mogą udzielać akredytacji, zazwyczaj nie oznacza to, że mogą wydawać urzędowe poświadczenia, ponieważ należy to do kompetencji organizacji państwowych, lub instytucji autoryzowanych przez takie organizacje. Kompetencje, których zdobycie można oficjalnie poświadczyć muszą być częścią kształcenia zawodowego.²⁷ Tym samym niektóre rodzaje kursów instruktora teatru społecznego będą musiały być częścią hiszpańskich ram kwalifikacji, jeśli miałyby zostać uznane przez jakąkolwiek organizację.

²⁵ National Qualifications Framework

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/national-qualifications-framework-79_en

²⁶ Formaciona. ¿Cómo saber si un centro de Formación Profesional es oficial?

<https://www.formaciona.com/centro-formacion-profesional-homologado/>

²⁷ TodoFP. Acreditación de Competencias Profesionales

<https://www.todofp.es/acreditacion-de-competencias.html>